

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA

Katedra řízení

Studijní program: Ekonomika a Management

Studijní obor: Obchodně podnikatelský obor

**MOŽNOST ČERPÁNÍ DOTACÍ
EVROPSKÉ UNIE PRO VYBRANÝ
ZEMĚDĚLSKÝ PODNIK**

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Dagmar Bednářová, CSc.

Autor:

Renata Pavlů

2006

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma

**„Možnost čerpání dotace Evropské unie
pro vybraný zemědělský podnik“**

vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů,
které uvádím v seznamu literatury.

V Českých Budějovicích, 20. dubna 2006

1 ÚVOD

Od 1. května 2004 je Česká republika právoplatným členem Evropské unie, společenství, které výrazným směrem ovlivňuje vývoj nejen celé Evropy, ale i zbytku světa, společenství, které si klade za cíl dosažení určité životní úrovně obyvatel s udržení rostoucího životního standardu, společenství, které aby mohlo na jedné straně zajistit podmínky pro dostatečný rozvoj jednotlivce, musí na straně druhé, uplatňovat omezení a nařízení, jež umožní srovnatelný přístup ke zdrojům a možnostem. Evropská unie má bezesporu co nabídnout v každé oblasti lidské činnosti a nejinak je tomu i v odvětví zemědělství.

Evropská unie je se svými 25 členy největším producentem, vývozcem i dovozcem v oblasti agrárního trhu. Přes různé klimatické, demografické a přírodní podmínky je ve výrobě základních zemědělských surovin přebytková, což z pohledu tržních principů není efektivní. To je také základní důvod toho, proč veškeré snahy o usměrňování a řízení zemědělské produkce, které jsou zahrnuty pod pojmem Společná zemědělská politika, vykazují silné protekcionářské tendence. Mechanismy regulace jsou však nastaveny s ohledem na podporu dalšího rozvoje agrárního sektoru Evropské unie, zaměřeného na trvale udržitelný rozvoj nejen zemědělské výroby, ale také environmentálních podmínek života.

Fakt, že Evropská unie nabízí českému zemědělství nemalé finanční prostředky v podobě dotační politiky, je ve skutečnosti českými zemědělci přijímán poněkud zdrženlivě. Nevyčerpání částky, kterou Evropská unie nabízí českému zemědělství v rozpočtovém období 2004 - 2006 může mít negativní dopad na rozpočty dalších období a ohrozit možnost srovnatelného postavení českého zemědělství s evropským. Hlavní příčiny, proč čeští zemědělci zatím nenašli klíč k evropským finančním zdrojům jsou tři. Jedná se o tvrdé podmínky získání dotace, které jsou však nezbytným předpokladem pro zajištění trvale udržitelného rozvoje zemědělství, dále jde o otázku špatného finančního zdraví příjemce dotace, což je bolestivé místo většiny malých a středních zemědělských podniků, a pokud podnik překoná tyto dvě překážky, pak naráží na neschopnost o dotace zažádat.

České zemědělství potřebuje v této fázi vývoje podat pomocnou ruku v podobě poradenství, která mu ukáže přímou cestu k evropským dotacím a vyvede ho z labyrintu neinformovatelnosti.

2 LITERÁRNÍ PŘEHLED

2.1 Společná zemědělská politika

Základní podmínky ČR v prostředí EU v oblasti zemědělství vycházejí z přístupové smlouvy mezi ČR a EU podepsané v dubnu 2003 v Aténách. Tyto podmínky jsou vztaženy k produkčním limitům, k úrovni a objemu přímých plateb a k celkovému objemu a orientaci strukturálních podpor (AGRÁRNÍ KOMORA ČR, 2006) a jsou výsledkem uplatňování principů a zásad Společné zemědělské politiky, jejíž kořeny sahají k samotnému počátku EU.

Evropské hospodářské společenství, jako původní integrační seskupení, bylo konstituováno na základě Římské smlouvy, uzavřené 25. března 1957, která vstoupila v platnost v lednu 1958. Již v této smlouvě bylo zemědělství jedním ze základních cílů procesů integrace. Zemědělství se stalo předmětem integrace ve smyslu vytváření společného trhu, v jehož rámci musela být odstraněna veškerá kvantitativní omezení a cla mezi členskými státy a zavedeny společné tarify ve vztahu ke třetím zemím. To znamenalo počátky tvorby společné zemědělské politiky (BEČVÁŘOVÁ, 2001).

Společná zemědělská politika (CAP - Common Agricultural Policy) je jedna ze společných politik EU, která zahrnuje všechna opatření pro zachování společného trhu zemědělských výrobků, jejíž centrální součástí jsou společné tržní řády pro téměř všechny zemědělské produkty (NETRDA, 2001).

Po 2. světové válce byla společná zemědělská politika zaměřena především na dosažení soběstačnosti v potravinářské produkci a stabilizaci zemědělských trhů, k čemuž využívala především nástroje celní politiky. Procesy rozšiřování a samotný ekonomický a hospodářský vývoj členských států přinesly potřebu vytvořit propracovanější mechanismy fungování společné zemědělské politiky (rok 1962), které vycházely ze 3 základních principů:

- a) princip jednoty trhu - vytvoření trhu pro zemědělské produkty mezi členskými státy bez překážek výměny zboží v agrárním sektoru a vytvoření jednotných či alespoň koordinovaných národních předpisů zabraňujících skryté diskriminaci na tomto trhu;

- b) princip vzájemné preference - vytvoření cenové výhody proti dováženým výrobkům, čímž jsou domácí producenti chráněni proti cenovým fluktuacím a levným dovozům z třetích zemí;
- c) princip finanční solidarity - veškeré výdaje spojené s aplikací mechanismu SZP jsou kryty rozpočtem Evropské unie a prostředky používané k financování SZP jsou alokovány ve fondu EAGGF; (KÖNIG, LACINA, 2004).

Od 80. let 20. století se však začaly projevovat první nedostatky SZP vyplývající z vysokých intervenčních cen a nadprodukce zemědělských komodit (především mléko a hovězí maso). Podoba SZP, tak jak ji známe dnes, je výsledkem 3 reforem, které odstartovala reforma komisaře pro zemědělství MacSharryho z roku 1992. Spočívala ve snížení intervenčních cen, posílení ekologického zemědělství a zavedení vyrovnávacích plateb pro zemědělce, kteří snížili rozlohu jimi obdělávané zemědělské půdy a tím pádem i výši produkce. Druhá reforma SZP, označená jako Agenda 2000, vypracovaná s ohledem na budoucí rozšíření EU, kladla důraz na zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, zajištění slušné životní úrovně farmářů, kvalitu a zdravotní nezávadnost potravin, řešení příčin poškozování životního prostředí a hledání nových způsobů rozvoje ekonomických přínosů z přirozené krajiny. Ve třetí reformu se změnila původně hodnotící zpráva Agendy 2000 z roku 2002 pod označením Mid Term Review (střednědobá zpráva). Cílem bylo další zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství nejen uvnitř EU, ale i navenek, přechod z podpor poskytovaných na výrobek na podpory poskytované producentovi, zaměření se na ochranu životního prostředí a na tvorbu a údržbu krajiny, jakost, bezpečnost potravin a pohodu zvířat.

2.2 Vývoj agrárního sektoru v ČR

Ve 30. letech 20. století bylo české zemědělství založeno na soukromém vlastnictví a soukromém podnikání a jeho výnosy a produktivita byla srovnatelná s ukazateli západoevropských zemí. Pro zemědělství ve druhé polovině 20. století je charakteristická značná preference tohoto oboru v rámci národního hospodářství. Velké státní dotace zajišťovaly maximální možnou výrobu základních surovin ve všech lokalitách, bez ohledu na rentabilitu výroby. Díky násilné kolektivizaci

klesl počet soukromě hospodařících rolníků na minimum (z počtu 1,4 mil. na 2 tisíce v roce 1988). Většina z nich se stala zaměstnanci velkých zemědělských podniků a jejich motivace a odpovědnost byly potlačeny. To mělo za následek vysokou nákladovost a nízkou efektivitu výroby, způsobenou také jejím rozmístěním bez ohledu na přírodní podmínky (MÍCHAL, KOPECKÁ, 1997).

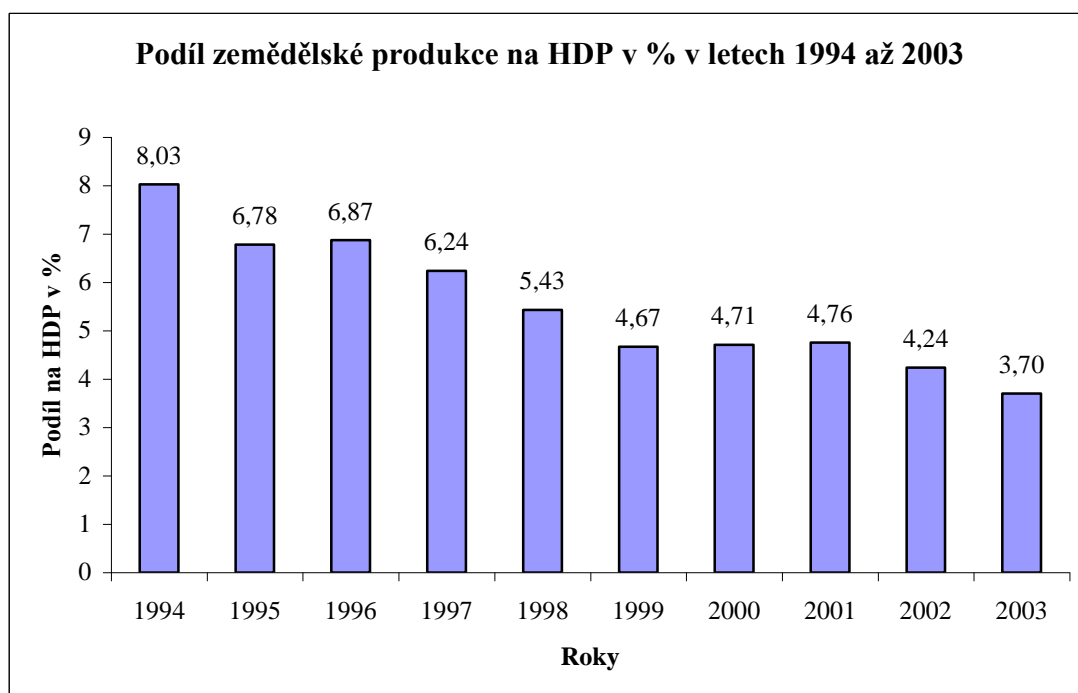
V průběhu devadesátých let prošla česká agrární politika, která byla koncipována na podstatně liberálnějších principech než SZP EU, v zásadě čtyřmi vývojovými etapami, které lze charakterizovat takto (BEČVÁŘOVÁ, 2001):

- a) startovací etapa (1989 - 1991), ve které se ještě do značné míry využívaly instituce z předreformního období; v této etapě vrcholily restituční nároky, kdy bylo v rámci hospodářské politiky státu přímými investičními dotacemi podporováno zakládání nových podniků, zejména menších rodinných farem; celková úroveň podpor prostřednictvím dotační a daňové politiky zůstala prakticky na předreformní úrovni;
- b) liberální etapa (1992 - 1994) byla charakteristická plným působením liberalizačních kroků založených na předchozí etapě, včetně odstranění transformačních polštářů (maximální ceny vybraných potravin, minimální ceny zemědělských komodit), a radikálním zrušení všech přímých podpor do důchodů zemědělců; politika byla soustředěna na likvidaci mimořádně velkých zemědělských přebytků zemědělské produkce; pro zakládání podniků typu rodinných hospodářství byly poskytovány bezúročné půjčky; úroveň podpor klesla ve srovnání s první etapou na polovinu;
- c) rozvojová a sociálně stabilizační etapa (1994 - 1997) byla charakteristická vzrůstající citlivostí na narůstající ekonomické problémy podniků a částečnou eliminací negativních dopadů reformy na sociální postavení zemědělců; zvyšoval se význam podpor zemědělství nezasahujících do agrárního trhu; podpora modernizace a do určité míry i restrukturalizace výroby se realizovala prostřednictvím PGRLF; v méně příznivých agroekologických podmínkách byly zavedeny přímé platby na tzv. udržování krajiny v kulturním stavu; celková úroveň podpor klesla asi na polovinu úrovně předchozí etapy;

- d) předvstupní etapa (1997 - 2003) souvisela s přípravou ČR na vstup do EU; kromě institucionální a legislativní přípravy se jednalo i o přípravu z hlediska rozsahu výroby, její struktury a konkurenceschopnosti; proces přizpůsobování se právním a tržním podmínkám platným v EU znamenal pro celý agrární sektor převzetí existujících norem a zejména vytvoření podmínek pro jejich implementaci.

České zemědělství s mírně převládající produkcí živočišné výroby nad rostlinnou se na tvorbě HDP podílí zhruba 3 - 4 %. Klesající tendence, kterou ukazuje také graf, je výsledkem působení mnoha faktorů, z nichž ten nejvýraznější spočívá v přesunu zájmu ekonomiky z primární do terciální sféry po roce 1990.

Graf 1 Podíl zemědělské produkce na HDP

Zdroj: ČSÚ 2005

Od roku 1990 prošlo české zemědělství řadou změn, které umožnily vytvoření tržně orientované zemědělské produkce, řešení přebytků, nárůst produktivity práce v zemědělské prvovýrobě, zjednodušení výrobní struktury a zachování soběstačnosti v základních potravinách. Nadále existují skutečnosti, které

způsobují, že oblast zemědělství není sama o sobě schopna efektivně fungovat bez vnějších zásahů. Jedním příkladem, který hovoří za všechny je nepoměr mezi cenami, za které zemědělci své produkty prodávají a cenami vstupů, jež rostou výrazně rychleji. Finanční prostředky tak často pokrývají vstupy a nejnútnejší výdaje podniku a chybí zdroje pro další rozvoj. Nezastupitelnou úlohu zde pak plní stát, nově také Evropská unie, která přichází s řadou podpůrných programů, jejichž cílem není plně nahradit financování podnikem, ale zajistit větší dostupnost zdrojů.

Koncepce agrární politiky 2004 - 2013

V souladu s celosvětovými a evropskými trendy a s naléhavostí domácích problémů, koncepce pro období let 2004 až 2013 reaguje na potřebu odstartování zásadní přeorientace zemědělské politiky ČR. Jde o podstatné posílení environmentálních, sociálních a ekonomických principů trvale udržitelného českého zemědělství, při zohlednění jeho specifických podmínek a problémů jako důsledků dlouhodobě uplatňované zemědělské politiky více zaměřené na podporu velkovýrobního industriálního zemědělství a jeho sociální stability. Konkurenceschopnost českého agrárního sektoru zohledňuje stále sílící požadavky spotřebitelů na bezpečnost potravin a na environmentální a k pohodě zvířat přihlížející způsoby výroby. Koncepce zároveň vytváří předpoklady, aby se zemědělství stalo integrální součástí a páteří rozvoje venkovských oblastí a zlepšování kvality života venkovské populace, včetně podmínek pro diverzifikaci činností zemědělských podniků a zajištění trvale udržitelného rozvoje zemědělství.

Trvale udržitelný rozvoj je definován jako rozvoj, který umožňuje zajistit potřeby současné generace tak, aby nebyla narušena práva budoucích generací mít stejný přístup ke zdrojům a bohatství přírody světa jako dnes (NETRDA, 2001).

Trvale udržitelný rozvoj je procesem změn, v němž dochází k permanentnímu sladování současných a budoucích potřeb s využíváním zdrojů, s orientací investičního a technického rozvoje a s vývojem relevantních institucionálních struktur (SVATOŠ, 2002).

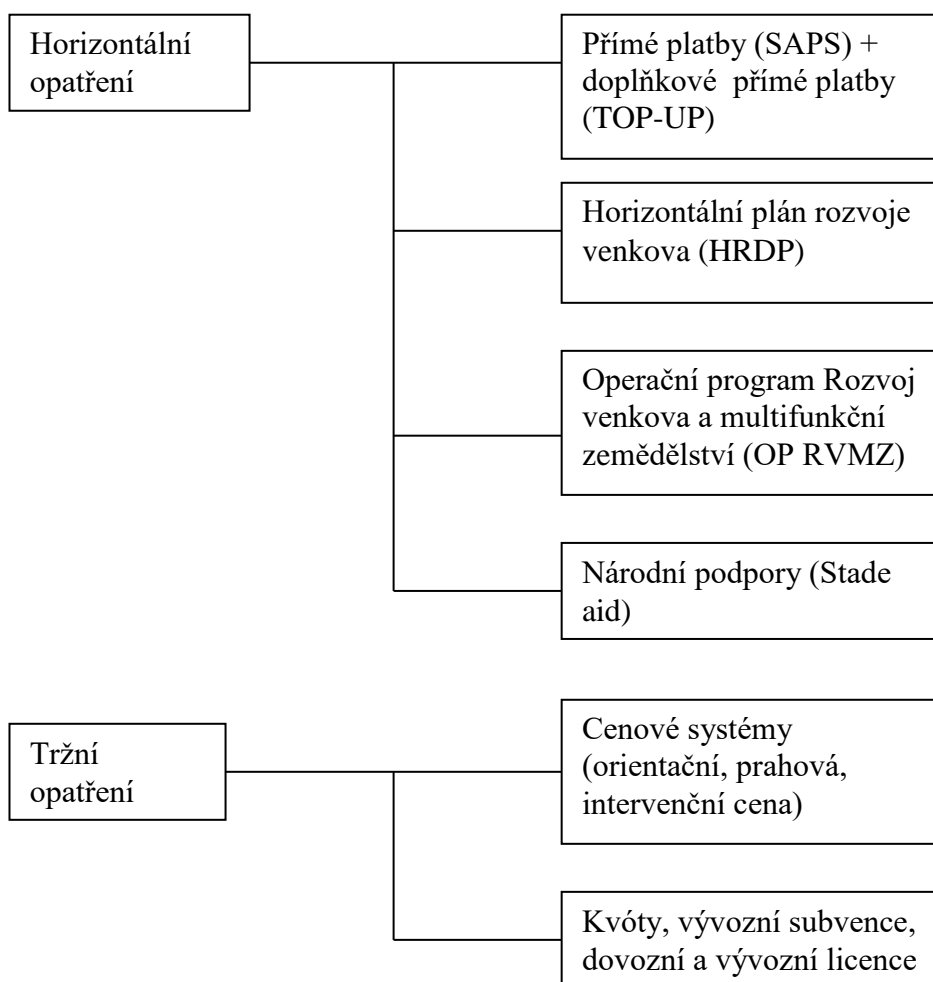
Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU definuje etapu vstupní (2004 - 2006), etapu přizpůsobení (2007 - 2010) a etapu vyrovnání (2010 - 2013). Každá etapa se člení shodně na jednotlivé pilíře a v jejich rámci

diferencovaně na jednotlivé programy a opatření. Pilíře zemědělské politiky každé etapy jsou následující:

- a) pilíř I = podpora příjmů zemědělců a snižování rizikovosti zemědělské výroby;
- b) pilíř II = podpora ochrany životního prostředí;
- c) pilíř III = podpora restrukturalizace agrárních podniků a rozvoje venkova;
- d) pilíř IV = podpora obecných služeb pro agrární sektor.

2.3 Podpora zemědělství v EU

Schéma 1 Horizontální a tržní opatření SZP EU

Zdroj: Přehled dotací 2005

Cenové systémy zajišťují jednotnou cenovou hladinu jak na vnitřním trhu EU tak vůči světovému trhu. Základem systému určování cen je cílová (orientační) cena.

Cílovou cenu stanovuje Rada na počátku hospodářského roku jako výrobní cenu, tedy žádoucí z hlediska zemědělské politiky. Zemědělcům slouží tato cena jako orientační. Od ní se následně odvozuje cena prahová, jež je minimální cenou pro zemědělské výrobky ze třetích zemí. Pod úrovní prahové ceny se pohybuje intervenční cena, ta je zaručena domácím výrobcům. Klesnou-li ceny produktů pod hranici intervenčních cen, jsou intervenční místa povinna nakupovat přebytečnou produkci tak dlouho, až se cena ustálí zpět nad intervenční cenou (NETRDA, 2001).

2.4 Pojmy subvence, dotace, podpora

Subvence je platba firmě nebo domácnosti, která poskytuje nebo spotřebovává určitou komoditu (SAMUELSON, NORDHAUS, 1991).

Subvence jsou definitivní, platné, odsouhlasené výdaje ve prospěch veřejné nebo soukromé osoby s cílem snížit nebo nahradit jisté náklady nebo podpořit nějakou jednoznačnou akci (BERNARD, COLLI, 1992).

Subvence v zemědělství je forma finanční účasti na úhradě části provozních nebo investičních nákladů zemědělského podniku. Liší se od ostatních forem úhrady zejména tím, že zemědělské podniky nemají na tuto formu úhrady automaticky právní nárok a musí o poskytnutí příslušné subvence v každém jednotlivém případě zažádat (KOLEKTIV, 1984).

Dotace slouží k nápravě poruch trhu, odráží vliv externalit a umožňuje stabilizaci důchodů ve vybraných odvětvích. Dotace vyvolávají náklady spojené s jejich uplatněním, a tím ovlivňují rozdíl mezi výdaji společnosti na danou dotační politiku a jejími projevy v důchodu příjemce (BEČVÁŘOVÁ, 1996).

Podpory jsou státní nebo ze státních prostředků poskytované příspěvky nebo výhody pro podniky a výrobní odvětví. Pokud narušují nebo hrozí narušovat vnitrokomunitární hospodářskou soutěž a poškozují tak obchod, jsou neslučitelné se společným trhem, a tudíž zakázané. Výjimečně mohou být považovány za slučitelné se společným trhem např. podpory pro zvláště zaostalé oblasti či pro záměry v evropském zájmu (MIKEŠTÍK, VOŠÁHLÍK, 1997).

Pojmy subvence, dotace a podpora jsou v tomto textu nadále považovány za totožné.

3 METODIKA

3.1 Cíl

Cílem práce je navrhnout možnosti čerpání dotace Evropské unie pro vybraný zemědělský podnik.

3.2 Zdroje vstupních informací

Informace, které jsem využila pro vytvoření této práce pochází z knižních, internetových a podnikových zdrojů. Na internetu se jednalo především o stránky MZe a SZIF, obsahující informace potřebné pro vytvoření přehledu poskytovaných podpor a internetové stránky informačního portálu Evropské unie sekce zemědělství. Dále jsem čerpala z knih zabývajících se problematikou Společné zemědělské politiky a Evropské unie. Informace provozního charakteru nezbytné pro vypracování projektu z OP RVMZ jsem získala na základě spolupráce se zemědělským podnikem sídlícím na Vysočině a firmou Agromont Vimperk. Po dohodě s předsedou družstva, který si nepřál zveřejnění informací, podle kterých by bylo možné jednoznačně identifikovat totožnost zemědělského družstva, uvádím obecné charakteristiky podniku.

3.3 Období šetření

Informace, které jsem při psaní této práce využila jsem získávala průběžně od zadání diplomové práce, tedy od roku 2004. Metodiky čerpání jednotlivých dotací z roku 2005 jsem upravila na základě dostupných informací, které byly uveřejněny nejpozději do doby uzavření mé práce, tedy do konce března 2006.

3.4 Postup práce

Práce je rozdělena na dvě části – teoretickou a praktickou. Teoretická část, zaměřená na poskytnutí informací o otázce společné zemědělské politiky a o jednotlivých formách evropských podpor zemědělcům, obsahuje kromě výčtu možných podpor také podmínky, které musí žadatel splnit a výši jednotlivých podpor. Uvedené údaje jsou zkrácenou formou metodik a dokumentů, které jsou v plném znění k dispozici v elektronické podobě na stránkách MZe, SZIF a dalších

institucí. Práci jsem rozšířila také o přehled domácích podpor. V případě OP RVMZ jsem do této práce zařadila pouze všeobecné podmínky získání dotace a administrativní stránku žádosti o dotaci, neboť podklady pro tuto formu podpory jsou rozsáhlé a velmi různorodé vzhledem ke značnému množství opatření, podopatření a jednotlivých aktivit. V praktické části jsem na konkrétním zemědělském družstvu ukázala možnosti získání některých nadnárodních podpor a dále jsem vypracovala projekt, týkající se přestavby kravína z vázaného na volné ustájení, který je součástí žádosti o dotaci z OP RVMZ.

3.5 Zpracování informací

Při zpracování získaných informací jsem využila programy Microsoft Word a Excel. Pro lepší názornost jsem některé informace upravila do podoby tabulky nebo grafu.

4 CHARAKTERISTIKA ZEMĚDĚLSKÉHO PODNIKU

Vybrané zemědělské družstvo sídlí na Vysočině v okrese Pelhřimov. Bylo založeno 13. října 1993 ustanovující členskou schůzí a vzniklo zápisem do obchodního rejstříku dne 26. října 1993. Upisovaný základní kapitál činil 5 000 000 Kč a tvořily ho členské vklady ve výši 30 000 Kč. Dle oborů OKEČ spadá zemědělské družstvo do skupiny číslo 013000 Rostlinná výroba kombinovaná se živočišnou výrobou (smíšené hospodářství). Dle výpisu z obchodního rejstříku má podnik zaregistrovány tyto předměty podnikání:

- zemědělská výroba (zemědělství včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje);
- řeznictví a uzenářství;
- hostinská činnost;
- poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví;
- specializovaný maloobchod a silniční motorová doprava nákladní.

V současné době má zemědělské družstvo 136 členů, z nichž někteří jsou také zaměstnanci podniku, a obhospodařuje zemědělskou půdu o rozloze 1 640 ha. Statutárním orgánem je představenstvo, které má 7 členů včetně předsedy a místopředsedy, kteří také jednají za družstvo navenek. Nejvyšším orgánem je členská schůze, která se koná vždy jednou do roka. Zemědělské družstvo zaměstnává 85 lidí, z toho 5 pracovníků na částečný úvazek (v rostlinné výrobě pracuje 31 lidí, v živočišné 44 lidí a ve správě pak 10 lidí).

V živočišné výrobě se zaměřuje na chov skotu a prasat. Jednotlivé hospodářské budovy nejsou umístěny v areálu družstva, ale nacházejí se v okolních vesnicích. Zemědělské družstvo disponuje 3 kravínami, v nichž chová 989 kusů dobytka (krávy s tržní produkcí mléka, jalovice a býky), jejichž součástí jsou i teletníky. Dále družstvo vlastní 4 budovy, ve kterých chová 975 kusů prasat. Zemědělské družstvo provozuje také jatka, která jsou uzpůsobena pro porážku skotu i prasat.

Rostlinná výroba zahrnuje pěstování obilovin (pšenice, tritice, žito, ječmene a oves), řepky, brambor, hrachu, hořčice, kukuřice a jetele a trávy. Část rostlinné výroby je spotřebována pro vlastní potřebu družstva jako krmivo pro zvířata a část putuje do dalších zpracovatelských závodů.

5 PŘEHLED PODPOR EU PRO ZEMĚDĚLSTVÍ

Evropská unie si plně uvědomuje, jakou roli hraje pro obyvatele společenství dobře fungující zemědělství, zemědělství, které produkuje potraviny v přijatelném množství s ohledem na využití klimatických a přírodních podmínek jednotlivých členských zemí a zemědělských oblastí. Velký přebytek potravin na trhu, tlaky ze strany WTO, skandály s BSE, ptačí chřipka a změny v prioritách obyvatel, to jsou jen některé faktory ztěžující rentabilní fungování zemědělské výroby. Evropská unie v rámci udržitelného rozvoje zemědělství a snahy o usměrnění vývoje zemědělství vytváří programy, zaměřené jak na podporu konkrétní zemědělské produkce, tak programy určené široké zemědělské veřejnosti.

Česká republika jako nově přistoupený člen zatím nedosahuje na některé podpory plynoucí z Evropské unie v plné výši. Z toho důvodu plní domácí podpory funkci podpor dodatečný, ne však z pohledu důležitosti zanedbatelných. Do budoucna má Ministerstvo zemědělství v plánu tyto ryze národní podpory plně nahradit podporami evropskými, ale současný stav českého zemědělství vypovídá o tom, že kombinace českého a evropského systému podpor bude minimálně do roku 2010 jediným možným řešením.

Dotace z Evropské unie

- Jednotná platba na plochu SAPS
- Horizontální plán rozvoje venkova
- OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

Dotace České republiky

- Doplnková platba na plochu TOP-UP
- Dotační tituly MZe
- Podpůrný garanční a lesnický fond

5.1 Jednotná platba na plochu SAPS

Jednotnou platbu na plochu SAPS (Single Area Payment Scheme), která vychází z nařízení vlády č. 144/2005, o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro kalendářní roky 2005 a 2006, řadíme mezi tzv. přímé platby. Jedná se o platbu, která je zemědělcům poskytována v závislosti na velikosti obhospodařované plochy vyhovující stanoveným podmínkám. Nespornou výhodou z pohledu zemědělců je skutečnost, že získání platby není podmíněno předložením projektu, stačí pouze včasné odevzdání řádně vyplněné žádosti a nezbytných dokladů. SAPS je přípravou na další reformní krok v rámci společné zemědělské politiky, kterým je oddělení plateb od produkce, tedy poskytování tzv. plateb na farmu.

5.1.1 Podmínky čerpání SAPS

Žadatelem může být fyzická nebo právnická osoba, která obhospodařuje zemědělskou půdu vedenou na žadatele v Evidenci využití zemědělské půdy podle uživatelských vztahů (dále jen LPIS), a to v období od 1.5. do 31.8. kalendářního roku, ve kterém je žádost podávána. Obhospodařováním se rozumí činnost žadatele vyvíjena v souladu se zásadami dobré zemědělské praxe (příloha 1) a splňující minimální standardy v oblasti ochrany veřejného zdraví (bezpečnost potravin), pohody a zdraví zvířat, zdraví rostlin a životního prostředí.

Základní podmínkou pro získání jednotné platby na plochu je dodržení minimální výměry pro poskytnutí podpory, která činí v součtu všech půdních bloků vlastněných žadatelem nejméně 1 ha zemědělské půdy (včetně), přičemž žádost je podána alespoň na výměru 0,1 ha. Součástí žádosti je soupis všech ploch, které má žadatel k dispozici, bez ohledu, zda na ně podporu žádá či nikoliv.

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, uvádí konkrétní druhy zemědělské půdy (označované jako kultury), na které jsou poskytovány dotace v rámci jednotné platby na plochu s tím, že výše jednotné platby na plochu není diferencována podle vyjmenovaných kultur. Jedná se o kultury:

: orná půda (R)	: travní porost – stálé pastviny (T-SP)
: vinice (V)	: travní porost – ostatní (T)
: chmelnice (C)	: ovocný sad (S) a jiná kultura (O).

Dle článku 2 nařízení Komise (ES) č. 796/2004 je stálá pastvina chápána jako plocha se souvislým porostem travin nebo jiných bylin, vyskytujících se na přírodních loukách nebo pastvinách nebo obvykle přítomných ve směsích osiv pro louky či pastviny v České republice, přičemž porosty mohou vzniknout přirozeně nebo osemem, která po dobu pěti let a více nebyla zahrnuta do střídání plodin, bez ohledu na to, zda je travní porost využíván k pastvě zvířat. Nesplňuje-li travní porost výše uvedenou definici, pak je v Deklaraci o užívání půdy označen jako travní porost – ostatní. Druh kultury nemá vliv na výši dotace, slouží pouze jako informativní zdroj, zda nebyla porušena jedna z podmínek udělení platby SAPS, tedy zda nedošlo ke změně kultury travní porost – ostatní na kulturu orná půda.

5.1.2 Administrativní stránka žádosti SAPS

Žádost se podává osobně nebo poštou na zemědělskou agenturu SZIF do 15. 5. kalendářního roku v němž zemědělec žádá o dotaci. Po tomto termínu lze žádost podat ještě po dobu 25 kalendářních dní, přičemž žadateli je udělena sankce ve výši 1 % za každý den po uplynutí řádného termínu.

Následuje administrativní kontrola předložených dokladů: formuláře žádosti SAPS, Deklarace o užívání půdních bloků/dílů, mapy půdních bloků v měřítku alespoň 1 : 10 000 a potvrzení o podnikání. Pěstuje-li žadatel na uvedené půdě konopí seté, pak musí doložit ještě další doklady např. uznávací list osiva apod. Fyzická kontrola probíhá jako dálkový průzkum země nebo přímo na místě. Namátkovou fyzickou kontrolou na místě je prověřeno alespoň 5 % žádostí.

Rozhodnutí o poskytnutí platby musí být vydáno do 1. 10. příslušného kalendářního roku a na jeho základě se platba vyplácí v plné výši, popřípadě je snížena (zjistí-li kontrola věcné chyby či nepravdivé údaje) nebo plně zamítnuta. Platba ve výši součinu sazby na 1 ha a celkové plochy je zaslána na účet žadatele v termínu od 1. 12. daného roku do 30. 6. roku následujícího.

5.1.3 Stanovení sazby SAPS

Stanovení sazby vychází z tzv. finanční obálky, což je celková částka, kterou schvaluje Evropská komise pro Českou republiku v rámci přímé platby SAPS, a z celkové schválené výměry plochy, která je způsobilá k žádosti o podporu SAPS.

V případě, že by celková částka, která má být vyplacena v rámci podpory SAPS, přesáhla stanovenou roční částku finanční obálky, má členský stát povinnost nahlásit Evropské komisi tzv. redukční koeficient, kterým bude přepočítána původní sazba přímé platby na plochu.

Jako příklad tohoto případu může sloužit rok 2004, kdy Evropská komise schválila České republice výměru zemědělské půdy pro režim platby SAPS 3 469 tis. ha, ale skutečný stav zemědělské půdy způsobilé k platbě na plochu byl 3 526 499,27 ha. Česká republika musela tedy vypočíst redukční koeficient, který činil 0,983 7, nahlásit ho Evropské komisi a upravit o něj platbu na plochu.

Tabulka 1 Přehled dotace SAPS

Rok	Finanční obálka v mil €	Plocha v ha	Sazba v €/ha	Přepočítací kurz Kč/€	Sazba v Kč/ha
2004	198,49	3 526 499,27	56,41	32,44	1 830,00
2005	249,30	3 529 134,84	71,42	29,55	2 110,70
2006*	302,50	3 469 000,00	87,18	28,50	2 485,00

Zdroj: MZe 2006

* odhad

5.1.4 Budoucnost a SAPS

Čeští zemědělci pobírali v roce 2004 v rámci jednotné platby na plochu SAPS 25 % částky poskytnuté zemědělcům v Evropské unii (EU-15), v roce 2005 pak 30 % objemu dotací EU-15. Česká republika má s Evropskou komisí ujednané každoroční navyšování této částky o 5 % do roku 2007 a od roku 2008 o 10 %, z čehož vyplývá, že čeští zemědělci by měli dosáhnout úrovně členských států v poskytnutí jednotné platby na plochu SAPS v roce 2013. Ministerstvo zemědělství se zavázalo, že již v roce 2009 přejde také Česká republika na tzv. Jednotnou platbu na farmu SPS (Single Payment Scheme). Tento systém funguje od roku 2005 v 17 zemích Evropské unie, mezi kterými jsou všechny státy bývalé EU-15 a z nově přijatých zemí pak Malta a Slovinsko. Platba tak nebude vycházet z rozlohy zemědělsky obhospodařované půdy, ale bude stanovena paušální částkou na farmu. Základním předpokladem pro získání SPS bude dodržení podmínek, souhrnně označovaných jako cross-compliance, což lze do češtiny přeložit jako křížový soulad. Jedná se o minimální standardy v oblastech ochrany veřejného zdraví (bezpečnost potravin), pohody a zdraví zvířat, zdraví rostlin a životního prostředí (ochrana půdy, vod, biodiverzity atd.).

5.2 Horizontální plán rozvoje venkova (HRDP)

Pod tímto označením se skrývají opatření, která nejsou primárně zaměřena na podporu zemědělské produkce, ale jejichž cílem je snaha o zemědělskou výrobu šetrnou k životnímu prostředí, neboť i mimoprodukční funkce zemědělství tvoří důležitou složku zemědělské činnosti. Agroenvironmentální opatření nahlíží na zemědělství jako na jednu z možných cest zlepšení životního prostředí, které zejména v posledních letech trpí pod tíhou důsledků lidské činnosti. Pozornost této oblasti věnovala Česká republika i před svým vstupem do Evropské unie, když již v roce 1994 zavedla dotační programy realizované pod záštitou MZe s názvem „Údržba krajiny v kulturním stavu – údržba travních porostů“ či „Podpora zalesňování“. Následoval zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, který stanovil zákonný rámec podpor mimoprodukčního zemědělství, a na něž navazovaly 4 nařízení vlády, které upravovaly podmínky a kritéria pro jednotlivé podpůrné programy, ať už šlo o program „Údržba zemědělských strojů“, či program „Zalesňování“, „Podporu ekologického zemědělství“ nebo programy podporující chov masných plemen skotu bez tržních produkce mléka v méně příznivých oblastech. Většina programů byla založena na myšlence dorovnání finančních prostředků, o které zemědělci přišli v rámci uplatňování principů mimoprodukčního zemědělství, či při výkonu zemědělské činnosti v méně příznivých oblastech pro zemědělství.

HRDP je financován z 80 % z Evropské unie, respektive z EAGGF (Evropský záruční a garanční fond) - sekce záruční a zbývajících 20 % pokrývá Česká Republika z národních zdrojů. HRDP v sobě skrývá těchto 6 opatření:

- a) LFA;
- b) agroenvironmentální opatření;
- c) předčasné ukončení zemědělské činnosti;
- d) lesnictví;
- e) zakládání skupin výrobců;
- f) technická pomoc (určená pro MZe k zabezpečení fungování HRDP).

5.2.1 LFA

Opatření LFA (Less Favourable Areas) je upraveno nařízením vlády č. 510/2005 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, v pozdějším znění nařízení vlády č. 121/2005 Sb. Jeho cílem je částečně pokrýt finanční ztráty, které vznikají zemědělcům hospodařícím i v takto ekologicky či přírodně omezených podmínkách.

5.2.1.1 Podmínky podání žádosti

Žadatelem může být fyzická nebo právnická osoba, která není v konkurzu nebo v likvidaci a neprobíhá u ní konkurzní nebo vyrovnávací řízení, a dále i nepodnikatelé mající právní subjektivitu (např. obce), obhospodařující alespoň:

- 5 ha zemědělské půdy v LFA, nebo
- 2 ha zemědělské půdy v LFA na území NP nebo CHKO, nebo
- 1 ha zemědělské půdy v LFA v systému ekologického zemědělství.

Vedle podmínky evidence půdních bloků musí žadatel dodržovat i podmínku intenzity chovu hospodářských zvířat, tj. skotu, ovcí, koz a koní, ve výši 0,15 až 1,5 velké dobytčí jednotky na ha veškeré zemědělské půdy evidované v LPISu, s výjimkou půdních ploch spadajících do ochranného pásma vodních zdrojů. Tato intenzita je průměrná a počítá se za období od ledna do srpna dle stanovených koeficientů (viz. příloha 2).

Žadatel má povinnost hospodařit v LFA oblasti, na kterou mu byl poskytnut vyrovnávací příspěvek, po dobu alespoň 5 kalendářních let od prvního roku přijetí dotace, to však nutně neznamená, že musí po dobu těchto 5 let žádat o dotaci nebo dokonce hospodařit na stejné výměře jako v prvním roce. Poslední podmínkou, resp. souborem podmínek, které musí žadatel dodržet jsou zásady správné zemědělské praxe.

Žádost musí být doručena do 15. 5. na místně příslušnou Zemědělskou agenturu – pozemkový úřad. I zde platí možnost doručení žádosti do 25 kalendářních dnů po řádném termínu se sankcí ve výši 1 % za každý pracovní den v prodlení. Současně se žádostí (kombinovaná žádost SAPS, TOP-UP, LFA) musí žadatel doložit také deklaraci užívání půdy, platný doklad prokazující právní subjektivitu

např. výpis z obchodního rejstříku ne starší než 3 měsíce, dále doklad vodoprávního úřadu o výměře pozemků spadajících do pásma vodních zdrojů I. stupně a chovatelé koní ještě předkládají do 31.8. čestné prohlášení o stavu velké dobytčí jednotky chovaných koní k 20. dni každého kalendářního měsíce za období leden až srpen.

5.2.1.2 Výše dotace

Dotace jsou poskytovány pouze na travní porosty evidované v LPISu na žadatele od 1.5. do 15.10. kalendářního roku, které se nacházejí v některé z uvedených oblastí.

Tabulka 2 Oblasti LFA

Typ oblasti	Definice obce nebo katastrálního území	Výše dotace v Kč/ha
H ^A (horská oblast)	nadmořská výška nad 600 m n. m., nebo výška 500 až 600 m n. m + svažítost vyšší jak 7° na 50 % území	4 680
H ^B (horská oblast)	nesplňují kritéria oblasti typu H ^A , ale za účelem zachování celistvosti horské oblasti jsou do této kategorie zařazeny	4 014
O ^A (ostatní méně příznivé oblasti)	mimohorské oblasti s výnosností zem. půdy nižší než 34 bodů, které jako celek splňují demografická kritéria, tj. hustota obyvatel nižší než 75 obyvatel/km ² a podíl obyvatel pracujících v zemědělství na celkovém počtu praceschopného obyvatelstva vyšší než 6 %	3 490
O ^B (ostatní méně příznivé oblasti)	území s výnosností zem. půdy 34 až 38 bodů, které bylo za účelem zachování celistvosti ostatní méně příznivé oblasti do této kategorie zařazeno	2 820
S (specifická oblast)	výnosnost zem. půdy nižší než 34 bodů, nebo výnosnost 34 až 38 bodů + svažítost vyšší jak 7° na 50 % území – jedná se o území, která nesplňují jako celek demografická kritéria pro ostatní méně příznivé oblasti	3 420
E (oblast s ekologickým omezením)	NATURA 2000, tj. ptačí oblasti (stanovené nařízením vlády) a evropsky významné lokality dle zákona č. 114/1992 Sb., na území I. zón NP a CHKO	2 800

Zdroj: MZe 2006

Jednotlivé obce a jejich katastrální území zařazená do oblasti LFA jsou uvedena v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickým omezením. Nachází-li se půdní blok na více území LFA, poskytne se na každou část půdního bloku příslušná sazba. Od roku 2005 se pak sazby u pozemků, které se nachází jak v některé z oblastí LFA, tak i v oblasti s ekologickým omezením, sčítají.

5.2.2 Agroenvironmentální opatření

Obecně můžeme agroenvironmentální opatření charakterizovat jako oblasti podpory zemědělské výroby, jejichž cílem je uplatňovat takové metody a postupy, které jsou šetrné k životnímu prostředí, a které umožní zachovat obhospodařování území s vysokou přírodní hodnotou, přírodními zdroji a biologickou rozmanitostí. Provádění těchto opatření je popsáno v nařízení vlády č. 515/2005 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství, spočívajících v ochraně složek životního prostředí, v pozdějším znění nařízení vlády č. 119/2005 Sb.

5.2.2.1 Obecné podmínky žádosti

Žadatelem může být fyzická nebo právnická osoba, na jejíž jména je v LPISu evidována půda o rozloze alespoň:

- a) 5 ha zemědělské půdy, nebo
- b) 2 ha zemědělské půdy na území NP a CHKO, nebo
- c) 1 ha zemědělské půdy v systému ekologického zemědělství, nebo
- d) 0,5 ha zemědělské půdy použité na pěstování zeleniny nebo speciálních bylin v systému ekologického zemědělství, nebo
- e) 0,25 ha trvalých kultur obhospodařovaných v systému ekologického zemědělství, nebo
- f) 1 ha ovocných sadů nebo 0,5 ha vinic.

Další podmínky kladené na žadatele jsou shodné s žadatelem o LFA. Dotace se poskytují pouze na výměru zemědělské půdy, která je vedena v LPISu. Povinnými přílohami žádosti jsou: deklarace užívání půdy; mapa se zákresem deklarovaných pozemků; platný doklad prokazující právní subjektivitu; v případě ekologického

zemědělství také certifikát o zařazení zemědělce do systému ekologického zemědělství.

Také v rámci tohoto opatření se žadatel zařazuje do příslušného programu na dobu 5 kalendářních let, které začínají vždy 1. 1., s výjimkou opatření pěstování mezipločin a biopásy, kdy je začátek posunut na 1. 4. kalendářního roku. Termín podání žádosti je vždy do 31. 10. roku, který předchází roku, kdy bude žadatel zařazen do vybraného 5letého agroenvironmentálního opatření, a kdy mu tedy bude dotace vyplácena. Po dobu těchto 5 let, je povinen každoročně do 30. 4. doručit na Zemědělské agenturu – pozemkový úřad žádost o poskytnutí dotace, resp. žádost o proplacení dotace. Je zde stanoven i náhradní termín do 25 dnů po uplynutí uvedené lhůty, avšak se sankcí 1 % z celkového nároku v daném roce za každý den zpoždění.

5.2.2.2 Ekologické zemědělství

V rámci opatření ekologického zemědělství je poskytována dotace na půdu obhospodařovanou v režimu přechodného nebo certifikovaného ekologického zemědělství s kulturou travní porost, orná půda, vinice, sady nebo chmelnice. Žadatel musí být po celou dobu v systému ekologického zemědělství a v případě, že žádá o dotaci na travní porosty, musí ještě splnit podmínku intenzity chovu skotu, ovcí, koz a koní v rozsahu 0,2 až 1,5 velké dobytčí jednotky na ha každého travní porostu (přepočítací koeficienty jsou shodné jako u žádosti LFA).

Sazby dotace pro ekologické zemědělství:

- 3 520 Kč/ha orné půdy s výjimkou pěstování zeleniny nebo speciálních bylin;
- 1 100 Kč/ha travních porostů;
- 11 050 Kč/ha orné půdy, na níž je pěstována zelenina nebo speciální byliny.

5.2.2.3 Ošetřování travních porostů

Dotace jsou poskytovány na kulturu travní porost, která je v žádosti o dotaci označena jako louka nebo pastvina. Jelikož jde o celofaremní opatření, musí žadatel do opatření zařadit celou výměru travních porostů, které má evidované v LPISu, s výjimkou trvale podmáčené a rašelinné louky, zatravněné orné půdy, biopásů nebo travnatých pásů na svažitých půdách nebo ptačích lokalit na travních porostech

zařazených do jiného agroenvironmentálního opatření. U tohoto opatření je stanovena intenzita chovu skotu, ovcí, koz a koní ve výši minimálně 0,2 VDJ na ha každého travního porostu zařazeného do ošetřování travních porostů. U pastvin je podmínka spasení travin hospodářskými zvířaty alespoň jednou ročně a dále je žadatel povinen dodržovat aktuální denní intenzitu pasených zvířat v rozsahu 0,5 až 1,25 velké dobytčí jednotky na ha pastvin.

Sazby dotace na ošetřování travních porostů

- 1 920 Kč/ha louky, na které žadatel uplatňuje standardní podmínky údržby;
- 2 800 Kč/ha louky, na které žadatel nebude aplikovat žádná hnojiva;
- 5 130 Kč/ha louky, na které žadatel nebude aplikovat žádná hnojiva a navíc provede první seč až po 15. 7.;
- 3 130 Kč/ha louky, na které žadatel nebude aplikovat žádná hnojiva a navíc vynechá při první seči pásy o šíři 6 až 12 m;
- 2 890 Kč/ha pastviny, na které žadatel uplatňuje standardní podmínky údržby a intenzita chovu pasených zvířat je 0,5 až 1,25 VDJ na ha pastvin;
- 4 330 Kč/ha pastviny, na které žadatel uplatňuje zákaz použití hnojiv a navíc sníženou intenzitu chovu pasených zvířat 0,4 až 1,05 VDJ na ha pastvin;
- dotace se sníží o 2 800 Kč/ha na travních porostech, které se nacházejí na území I. zóny ZCHU.

5.2.2.4 Péče o krajinu

Toto opatření v sobě zahrnuje podopatření: zatravnění orné půdy; tvorba travnatých pásů na svažitých půdách; pěstování meziplodin; trvale podmáčené louky a rašelinné louky; ptačí lokality na travních porostech a biopásy.

Zatravnění orné půdy: výměra, na kterou je žádána tato dotace, musí mít ke dni podání žádosti kulturu orná půda a dále se musí celý blok nacházet v LFA, nebo se na alespoň 50 % výměry vyskytuje půda mělká, písčitá, extrémně těžká či podmáčená, nebo střední svažitost bloku je vyšší než 12°. Sazby dotace jsou 7 265 Kč/ha travního porostu, nebo 9 210 Kč/ha travního porostu nacházejícího se alespoň z 50 % na území CHKO Bílé Karpaty. Sazba se snižuje o 2 800 Kč/ha zatravněné orné půdy na území I. zóny ZCHÚ.

Tvorba travnatých pásů na svažitých půdách: půdní blok, na který je podávána žádost má ke dni podání žádosti kulturu orná půda, nenachází se ani z části na území I. zóny CHKO nebo NP a splňuje podmínku střední svažitosti v rozmezí 3° až 12°. Sazba dotace činí 9 440 Kč/ha vytvořeného travního pásu.

Pěstování meziplojin: dotace ve výši 4 580 Kč je poskytnuta na ha orné půdy oseté stanovenými meziplojinami (např. srha laločná, žito trsnaté, hořčice bílá, pohanka obecná, řepka jarní, atd.). Výměra půdy, na kterou žadatel žádá dotaci musí činit alespoň 3 % z celkové výměry orné půdy evidované na jeho jméno v LPISu. Během pětiletého období může žadatel půdní bloky měnit, avšak jejich výměra nesmí klesnout pod stanovenou hranici 3 %.

Trvale podmáčené louky a rašelinné louky: předmětem dotace může být pouze travní porost evidovaný v LPISu jako podmáčená nebo rašelinná louka. Výše dotace je 12 100 Kč/ha uvedené kultury.

Ptačí lokality na travních porostech: dotace se vztahuje na travní porosty evidované v LPISu, na kterých byla vymezena hnízdní lokalita chrástala polního (sazba ve výši 5 180 Kč/ha) nebo bahňáků (sazba činí 5 550 Kč/ha). Sazba se snižuje o 2 800 Kč/ha, rozprostírá-li se ptačí lokalita na území I. zóny ZCHÚ.

Biopásy: předmětem dotace ve výši 10 630 Kč/ha jsou biopásy vytvořené na půdním bloku s kulturou orná půdy evidovanou v LPISu. Základní podmínkou je umístění biopásů o šíři 6 až 12 metrů při okrajích půdních bloků nebo uvnitř půdních bloků vždy ve směru orby a ponechání biopásů bez zásahu zemědělskou mechanizací a bez ošetření chemickými přípravky do 31. 3. následujícího roku, a teprve poté zapravení porostu biopásů do půdy.

5.2.2.5 Osevní postup v ochranných zónách jeskyní

Dotace ve výši 540 Kč/ha orné půdy je určena na podporu osob obhospodařující půdní bloky s kulturou orná půda evidovanou v LPISu, které se alespoň z 10 % své výměry nachází na území CHKO Moravský kras. Aby byly půdní bloky způsobilé pro příjem dotace, nesmí na nich být pěstována kukuřice a množství plochy využitá pro pěstování obilovin nesmí překročit 50 % výměry půdy zařazené do uvedeného opatření.

5.2.2.6 Integrovaný systém pěstování ovoce nebo vinné révy

Předmětem dotace je zemědělská půda s kulturou vinice (sazba 4 655 Kč/ha) nebo sad (sazba 3 940 Kč/ha), na které se pěstuje některý ze stanovených druhů ovocných stromů nebo keřů (např. jablůň, hrušeň, slivoň, třešeň, rybíz, maliník, angrešt atd.).

Tabulka 3 Kombinovatelnost dotací

Titul	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
1. Ošetřování travních porostů		✓	x	x	x	✓	x	x	x	x
2. Ekologické zemědělství	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. Zatravnění orné půdy	x	✓		x	x	x	x	x	x	x
4. Tvorba travnatých pásů na svažitéch půdách	x	✓	x		✓	x	x	✓	✓	✓
5. Pěstování meziplodin	x	✓	x	✓		x	x	✓	✓	✓
6. Trvale podmáčené louky a rašelinné louky	✓	✓	x	x	x		✓	x	x	x
7. Ptačí lokality na travnatých porostech	x	✓	x	x	x	✓		x	x	x
8. Biopásy	x	✓	x	✓	✓	x	x		✓	✓
9. Osevní postup v ochr. zónách jeskyní	x	✓	x	✓	✓	x	x	✓		✓
10. IS pěstování ovoce nebo vinné révy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

Zdroj: MZe 2005

Pozn.: x = kombinace je vyloučena, ✓ = kombinace je možná

5.2.3 Předčasné ukončení zemědělské činnosti

Cílem opatření předčasné ukončení zemědělské činnosti je zajistit přísun mladých lidí do zemědělského podnikání a umožnit zemědělcům starším 55 let ukončení jejich aktivní zemědělské činnosti s následným zajištěním důstojných životních podmínek. Poskytnutí podpory je upraveno nařízením vlády 69/2005 Sb., o podmínkách pro poskytování dotace v souvislosti s předčasným ukončením provozování zemědělské činnosti zemědělského podnikatele.

5.2.3.1 Podmínky podání žádosti

Žadatel

- stáří 55 let a více;
- minimálně 3 roky působil jako zemědělský podnikatel a minimálně 10 let se věnoval zemědělství;
- podíl příjmů ze zemědělské činnosti na celkových příjmech z podnikání minimálně 50 %;
- ke dni podání žádosti nesplňuje podmínky pro nárok na starobní důchod nebo předčasný důchod.

Nabyvatel (fyzická, právnická osoba)

- je zemědělským podnikatelem;
- věková hranice do 40-ti let u fyzické osoby a členů statutárního orgánu právnické osoby;
- splňuje podmínky odborné způsobilosti, u právnické osoby tyto podmínky musí splnit alespoň jeden člen statutárního orgánu;
- zemědělský podnik je ekonomicky životaschopný (dle majetku a čistého příjmu 5 let nazpátek).

Žádost o zařazení do opatření je přijímána vždy od 7. 3. na příslušném regionálním pracovišti SZIF. V roce následujícím po podání žádosti o zařazení musí žadatel podat žádost o dotaci, a to v období od 1. 1. do 15. 2.

5.2.3.2 Výše dotace

Žadatel má nárok pobírat dotaci maximálně po dobu 15 let. Pokud během této doby získá nárok na starobní nebo předčasný důchod, pak se mu výše dotace krátí o částku důchodu. Roční dotace se vypočte jako součet částky 75 000 Kč a částky vzniklé součinem sumy 4 500 Kč/ha a počtem ha předaných nabyvateli, maximálně však do výměry 30 ha. Výplata pak probíhá vždy čtvrtletně.

5.2.4 Lesnictví

Opatření je upraveno nařízením vlády č. 308/2004 Sb., o stanovení některých podmínek pro poskytování dotací na zalesňování zemědělské půdy a na založení porostů rychle rostoucích dřevin pro energetické využití. Smyslem opatření je,

aby při snížení výměry orné půdy nevznikala neobhospodařovaná území, a aby tato zemědělsky neproduktivní půda byla využita jiným způsobem, který splňuje podmínky trvale udržitelného rozvoje venkova či krajiny tvorného charakteru.

5.2.4.1 Zalesňování zemědělské půdy

Žadatelem může být vlastník pozemku nebo sdružení vlastníků, žádá-li se o dotaci na více pozemků, který alespoň 2 roky před podáním žádosti využíval pozemek k zemědělským účelům. Žadatel je povinen doložit nejen řadu dokladů jako např. doklad o vlastnictví zalesňovaného pozemku, doklad o odnětí půdy zemědělskému půdnímu fondu či rozhodnutí o využití území, ale musí také předložit souhlasné stanovisko příslušných orgánů státní správy, kterými jsou např. Zemědělský půdní fond, Ministerstvo životního prostředí, Lesní správa nebo i stavební úřad.

Žadatel, při splnění podmínek, náleží podpora ve 3 podobách:

- 92 000 Kč/ha listnatých a 74 000 Kč/ha jehličnatých stromů při založení porostu;
- 12 000 Kč/ha a rok po dobu 5-ti let na ochranu vzniklého porostu;
- náhrada za ztrátu příjmů vzniklou ukončením zemědělské činnosti po dobu 20 let ve výši 4 210 Kč/ha a rok zalesněné půdy, která byla dříve kulturou travní porost; nebo v případě zalesnění jiné kultury než je travní porost, činí výše dotace 8 600 Kč/ha a rok je-li žadatelem fyzická nebo právnická osoba založená za účelem podnikání v zemědělství, nebo 5 880 Kč/ha a rok u ostatních žadatelů.

5.2.4.2 Porosty rychle rostoucích dřevin určené pro energetické využití

Žadatel splňuje stejné základní podmínky jako u předcházejícího podopatření. Dále je povinen vysadit rychle rostoucí dřeviny minimálně na výměře 0,25 ha u reprodukčního procesu a 0,5 ha u produkčního procesu, přičemž se zavazuje pěstovat porosty reprodukčních procesu alespoň 10 let a porosty produkčních procesů alespoň 15 let. Sklizeň pak zajistí v intervalech 3 až 6 let a dohlédne také na to, aby byla využita pro energetické účely. Poskytnutá podpora má formu náhrady

nákladů spojených s nákupem porostu a činí 75 000 Kč/ha reprodukčního porostu a 60 000 Kč/ha produkčního porostu.

5.2.5 Zakládání skupin výrobců

Opatření, vycházející z nařízení vlády č. 655/2004 Sb., o stanovení podmínek pro zařazení skupin výrobců zajišťujících odbyt vybraných zemědělských komodit do programu zakládání skupin výrobců, slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělských podnikatelů na jednotném evropském trhu.

5.2.5.1 Podmínky získání dotace

Smyslem je vytvořit skupiny zemědělců za účelem společného odbytu stanovených zemědělských produktů, kterými jsou např. obiloviny, olejniny, brambory, květiny a okrasné dřeviny, včelí produkty, léčivé rostliny nebo jatečná zvířata. Skupina výrobců musí být založena v období od 1. 5. 2004 do 31. 10. 2006 a její roční obchodovatelná produkce dané komodity je 3 000 000 Kč nebo musí mít alespoň 5 členů (společníků). Podobně jako u opatření předčasné ukončení zemědělské činnosti, i zde se podává nejprve žádost o zařazení do opatření, a to celoročně do 31. 10. 2006, a v roce následujícím po zařazení do opatření pak ještě žádost o poskytnutí dotace v době od 1. 1. do 15. 2. Skupina výrobců se zařazením do opatření zavazuje provozovat tuto činnost alespoň po dobu 5 let.

5.2.5.2 Výše dotace

Výše podpory se vypočítá z hodnoty roční produkce komodity uváděné na trh skupinou výrobců a činí:

- 5 % v prvním a druhém roce, 4 % ve třetím roce, 3 % ve čtvrtém roce a 2 % v pátém roce z hodnoty produkce do 1 000 000 € uvedené na trh, nebo;
- 2,5 % v prvním a druhém roce, 2 % ve třetím roce, 1,5 % ve čtvrtém a pátém roce z hodnoty produkce přesahující 1 000 000 € uvedené na trh.

Jsou stanoveny i maximální částky podpory v jednotlivých letech:

- 100 000 € v 1. a 2. roce
- 80 000 € ve 3. roce
- 60 000 € ve 4. roce
- 50 000 € v 5. roce

5.3 Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (dále OP RVMZ) byl připravován ve spolupráci s Evropskou unií od roku 1999 a v roce 2004 ho schválila Evropská komise. Jde o programový dokument, vypracovaný Ministerstvem zemědělství, vycházející z Národního rozvojového plánu a Rámce podpory společenství, který je uzpůsoben pro čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů – Evropského fondu zemědělské garance a orientace (EAGGF) a Finančního nástroje na podporu rybolovu (FIFG), a který navazuje na předvstupní pomoc SAPARD. Z těchto dvou strukturálních fondů je zemědělcům prostřednictvím OP RVMZ poskytována dotace v rámci aktivit vymezených v jednotlivých opatření a podopatření, pomoc je směřována do oblastí spadajících pod Cíl 1, což je území celé České Republiky, kromě hl. města Prahy.

Garanční sekce EAGGF financuje opatření týkající se organizace společného trhu jako jsou opatření za účelem udržení intervenčních cen zemědělských komodit či subvencování vývozu a sekce orientace podporuje strukturální změny v zemědělství. Z této sekce jsou hrazeny investice do zemědělského provozu v podobě modernizace stavebního či technického a technologického zázemí, investice na podporu mladých zemědělců či zemědělců zohledňujících při své činnosti ochranu životního prostředí, dále investice podporující marketingovou oblast zemědělství, a samozřejmě investice na podporu lesnictví a na rozvoj venkovských oblastí. Finanční prostředky ze strukturálního fondu FIFG jsou zaměřeny na dosažení vyváženého stavu mezi lovem ryb a jejich zdroji a na podporu navazujícího zpracovatelského průmyslu a rybářských oblastí jako takových.

Legislativně je čerpání dotací ze strukturálních fondů ošetřeno:

- nařízením Rady (ES) č. 1257/1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a garančního fondu;
- nařízením Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustaveních o strukturálních fondech;
- zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v platném znění;
- zákonem č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, v platném znění.

5.3.1 Všeobecné podmínky poskytnutí finanční pomoci

Na rozdíl od předchozích forem dotací do zemědělství je tento druh finanční pomoci vázán na vypracování a následné předložení projektu, který slouží jako klíčový podklad při rozhodování o udělení finanční pomoci na uvedený účel. Žadatel musí splňovat řadu podmínek. Následující text uvádí nejdůležitější všeobecné podmínky, přičemž každé opatření/podopatření má ještě své specifické podmínky, které jsou uvedeny v příslušných dokumentech přístupných např. přes internetové stránky MZe, sekci Dotace a programy.

Žadatelem může být fyzická osoba, která má trvalé bydliště na území ČR nebo právnická osoba se sídlem na území ČR mající příslušné oprávnění k podnikání. Za žadatele není považováno sdružení založené dle Občasného zákoníka, dále organizační složka státu, či příspěvková osoba, obec a subjekt s účastí obce, ani subjekt v působnosti Ministerstva obrany, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva životního prostředí, Ministerstva vnitra a Ministerstva pro místní rozvoj. I zde platí, že žadatel nesmí být v likvidaci, během posledních tří let na něj nebyl uvalen konkurz a nemá záznam v trestním rejstříku související s trestným činem z oblasti předmětu podnikání či s jiným hospodářským nebo majetkovým trestným činem.

Žadatel i projekt musí splňovat obecné i specifické podmínky opatření/podopatření a základní podmínkou přijetí projektu je splnění kritérií přijatelnosti, předložení všech uvedených dokumentů a podkladů a samozřejmě dodržení minimální i maximální výše přijatelných výdajů. Podmínky rozdělují přílohy na povinné a nepovinné, přičemž předložení povinných příloh projektu (žádosti) je jeho nedílnou součástí, zatímco předložení nepovinných příloh nemá na zaregistrování projektu vliv, může být pouze výhodou v rámci bodovacího hodnocení projektu. Veškeré přílohy, které žadatel předkládá musí být originály nebo úředně ověřené kopie, ne starší než 3 měsíce. Dále je žadatel povinen např. dodržet lhůtu vázanosti účelu daného projektu (není-li stanoveno jinak u investic je to 5 let a u budov pak 12 let), zabezpečit pojištění majetku či zajistit projektu požadovanou publicitu atd.

5.3.2 Postup žádosti o finanční pomoc

OP Zemědělství funguje na základě výzev. Výzvy vyhláší MZe na svých internetových stránkách popř. v celostátních či oborově zaměřených periodikách, přičemž každá výzva se týká konkrétního opatření/podopatření a aktivity, MZe v ní stanovuje termín příjmu žádostí o finanční pomoc, a celkovou sumu finanční pomoci, která bude v rámci dané výzvy rozdělena. Pro každou výzvu jsou pak zveřejněny obecné i specifické podmínky, formuláře žádosti a metodika (v podobě např. přijatelných a nepřijatelných výdajů, bodovacích kritérií, indikátorů výsledků, výstupů a dopadů, osnovy projektu a dalších příloh a informací potřebných k vypracování projektu). Formulář žádosti společně s projektem a dalšími přílohami podává žadatel na příslušném regionálním odboru SZIF (dále RO SZIF) dle místa realizace projektu, zasahuje-li projekt svou rozlohou do více území, pak je příslušným místem RO SZIF místo sídla právnické osoby či místo trvalého bydliště fyzické osoby.

Tabulka 4 Regionální odbory Státního zemědělského intervenčního fondu

NUTS 2	Název RO SZIF	Adresa
Střední Čechy	Praha a Střední Čechy	budova ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Jihozápad	České Budějovice	Rudolfovská 80, 370 21 České Budějovice
Severozápad	Ústí nad Labem	Masarykova 19/275, 403 40 Ústí nad Labem
Severovýchod	Hradec Králové	Ulrichovo náměstí 810, 500 02 Hradec Králové
Jihovýchod	Brno	Kotlářská 53, 602 00 Brno
Střední Morava	Olomouc	Blanická 1, 772 00 Olomouc
Moravskoslezsko	Opava	Horní náměstí 2, 746 57 Opava

Zdroj: Pravidla pro žadatele z OP RVMZ 2005

Žadatel podepisuje žádost až na příslušném RO SZIF před zraky pracovníka RO SZIF, přinese-li žadatel již podepsanou žádost, pak musí mít tento podpis úředně ověřen. Následně pracovník RO SZIF proveden předběžnou kontrolu žádosti, na základě jejíhož kladného výsledku zaregistruje podanou žádost. Zjistí-li pracovník RO SZIF v rámci administrativní kontroly nedostatky žádosti, pak je povinen ve lhůtě 42 dnů, ode dne zaregistrování žádosti, vyzvat žadatele k odstranění chyb

popř. doplnění žádosti, který tak musí učinit nejpozději do 21 dnů po vrácení žádosti. Následuje hodnocení přijatelnosti projektu a bodování projektu dle bodovacích kritérií vydaných Monitorovacím výborem OP Zemědělství. Schválení projektu je žadateli oznámeno formou výzvy k podpisu Podmínek poskytnutí finanční pomoci. Přestože je projekt po formální i věcné stránce v pořádku, nemusí dojít k jeho schválení, a to v případě nedostatku finančních prostředků ze strany MZe či EU. Nestanoví-li konkrétní podmínky jinak, pak musí dojít k realizaci projektu nejpozději do 6 měsíců po podpisu Podmínek poskytnutí finanční pomoci a k předložení Žádosti o proplacení výdajů projektů nejpozději do 1 roku po podpisu Podmínek poskytnutí finanční pomoci. Žádost o proplacení výdajů projektu podává žadatel opět na RO SZIF, kde ji také podepisuje, a dále předkládá potřebné doklady jako např. faktury, další účetní doklady, doklady o pojištění majetku daného projektu, vyúčtování celkových nákladů na projekt či kolaudační rozhodnutí atd. Doklady ve formě originálu ověří pracovník RO SZIF s předloženou úředně ověřenou kopií nebo sám kopie dokladů pořídí a originály pak vrátí žadateli resp. příjemci podpory.

Příjemce má nárok na vyplacení podpory až po skončení realizace projektu, přičemž EU ani MZe neposkytuje zálohy. Příjemce musí zřídit samostatný účet u bankovního ústavu, ze kterého provádí platby dodavatelům v rámci realizace projektu, a na který je mu také poté zaslána přislíbená částka finanční pomoci. Tento účet může mít podobu vkladového nebo i úvěrového účtu. Placení závazků vyplývajících z dodavatelských vztahů v hotovosti je omezeno na maximální výši 50 000 Kč v rámci jedné platby a 100 000 Kč v rámci celého projektu.

Také OP Zemědělství počítá s možností změn během realizace projektu, a proto musí příjemce v případě vzniku nějaké změny neprodleně informovat příslušný RO SZIF prostřednictvím standardizovaného formuláře označeného jako Hlášení příjemce pomoci o změnách v průběhu realizace projektu z OP Zemědělství.

5.3.3 Přehled opatření a podopatření OP RVMZ

Priorita I - Podpora zemědělství, zpracování zemědělských produktů a lesnímu hospodářství

OPATŘENÍ 1.1. Investice do zemědělského majetku/zemědělských podniků

Podopatření 1.1.1. Investice do zemědělského majetku a podpora mladým

začínajícím zemědělcům

Podopatření 1.1.2. Prohlubování diverzifikace zemědělských činností

OPATŘENÍ 1.2. Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing

OPATŘENÍ 1.3. Lesní hospodářství

Podopatření 1.3.1. Obnova lesního potenciálu poškozeného přírodními kalamitami a požárem a zavádění příslušných ochranných preventivních opatření

Podopatření 1.3.2. Investice do lesů

Podopatření 1.3.3. Sdružování majitelů lesa

Podopatření 1.3.4. Zalesňování zemědělsky nevyužívaných půd

Priorita II - Rozvoj venkova, rybářství a odborné vzdělávání

OPATŘENÍ 2.1. Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí

Podopatření 2.1.1. Pozemkové úpravy

Podopatření 2.1.2. Obnova potenciálu a zachování zemědělské krajiny

Podopatření 2.1.3. Řízení a zajištění funkčnosti zemědělských vodních zdrojů

Podopatření 2.1.5. Diverzifikace zemědělských aktivit a aktivit blízkých zemědělství

OPATŘENÍ 2.2. Odborné vzdělávání

OPATŘENÍ 2.3. Rybářství

Podopatření 2.3.1. Zpracování ryb a marketing výrobků z ryb

Podopatření 2.3.2. Chov vodních živočichů - akvakultura

Podopatření 2.3.3. Činnosti prováděné odborníky v rybářství a propagační opatření

Priorita III - Technická pomoc

OPATŘENÍ 3.1. Technická pomoc

5.3.4 Budoucnost - Evropský zemědělský fond rozvoje venkova

Evropský zemědělský fond rozvoje venkova (EAFRD) bude od 1. 1. 2007 novým strukturální fondem nahrazujícím dosavadní dva strukturální fondy EAGGF a FIFG. EAFRD je definován nařízením Rady (ES) č. 1698/2005 (ze dne 20. 9. 2005), o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu rozvoje venkova a dále rozdělen na dva samostatné fondy, a to Evropský zemědělský garanční fond (EAGF) a Evropský fond pro rybářství (EFF). EAFRD v sobě zahrnuje opatření a podopatření, které v současné době spadají do oblasti OP RVMZ a HRDP. Nařízení vlády č. 1698/2005 definuje 4 základní osy podpor:

1. **Osa I - Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví** - 15 opatření v rámci této osy se zaměřuje na využití potenciálu evropského zemědělství, na vývoj kvalitních produktů s přidanou hodnotou, na investice do lidského kapitálu, inovace a udržitelný rozvoj zemědělství s mírou spolufinancování z EU ve výši 75 %. Do této osy bude transformován stávající OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství
2. **Osa II - Zlepšování životního prostředí a krajiny** - 12 opatření, zaměřených na zlepšení životního prostředí s využitím zemědělské produkce, ochranu přírodních zdrojů a ochranu a tvorbu krajiny se zachováním biologické rozmanitosti, bude spolufinancován z EU do výši 80 %. V této ose se promítne stávající HRDP.
3. **Osa III - Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova** - 8 opatření nabízí dotace v hodnotě 75 % pro projekty týkající se vytváření pracovních příležitostí na venkově prostřednictvím zemědělství, na budování základních služeb pro hospodářství a na zachování a využití atraktivit venkovských oblastí či jejich přírodních a kulturních hodnot (tzn. činnosti nezemědělské povahy).
4. **Osa IV - iniciativa Leader** - 3 opatření nabízejí možnost spojení cílů předcházejících tří os. Spočívají v rozvoji místních strategií v závislosti na spolupráci soukromého i veřejného sektoru a následném vypracování a realizaci konkrétních priorit a cílů dané oblasti. EU zde počítá se spolufinancováním ve výši 80 %.

6 FORMY DOMÁCÍ PODPORY

Domácí podpory zemědělcům jsou určeny k zajištění konkurenceschopnosti českých zemědělců na evropských trzích, tedy k částečnému dorovnání výše podpor poskytovaných „starým“ členům EU. Jedná se o doplňkovou platbu na plochu TOP-UP, dále o dotační tituly MZe a o garance či dotace v rámci Podpůrného a garančního rolnického a lesnického fondu (PGRLF).

Doplňková platba na plochu TOP-UP je podpora stanovená jako doplňková platba k jednotné platbě na plochu SAPS, a je určena vždy v konkrétní výši a na konkrétní produkci. Pro rok 2005 Evropská komise povolila aby MZe doplatilo českým zemědělcům dotaci v rámci SAPS formou TOP-UPu na 58 % dotace poskytnuté v EU-15 u těchto komodit:

a) chmel	6 387,50 Kč/ha;
b) len na vlákno	5 029,30 Kč/ha;
c) některé plodiny na orné půdě	2 318,90 Kč/ha;
d) přežvýkavci	2 006,60 K5/VDJ.

Dotační tituly MZe jsou každoročně vyhlašovány MZe. Pro rok 2006 byly stanoveny tyto tituly: podpora včelařství; podpora vybudování kapkové závlahy v ovocných sadech, chmelnicích a vinicích; podpora restrukturalizace ovocných sadů; podpora komplexní sklizně máku setého; podpora pěstování bylin pro energetické využití; podpora na udržení a zlepšení genetického potenciálu určených hospodářských zvířat; podpora ozdravování polních a speciálních plodin; nákazový fond; poradenství a vzdělávání; podpora evropské integrace nevládních organizací; podpora zpracování zemědělských produktů a podpora mimoprodukčních funkcí rybníků.

PGRLF poskytuje záruky na úvěry tzv. garance nebo subvence části úroků z úvěru tzv. dotace podnikatelským subjektům v oblasti zemědělství, lesního, vodního hospodářství a průmyslu zabývajícího se zpracováním produkce zemědělské výroby a to v rámci 3 programů (program Vyrovnání úrokového zatížení, Investiční programy a program Mláď), které se dále dělí jednotlivé podprogramy.

7 PODPORY EU ČERPANÉ ZEMĚDĚLSKÝM PODNIKEM

Následující přehled podpor čerpaných zemědělským družstvem je datován do let 2004 a 2005. Na základě analýzy těchto čerpání a analýzy jednotlivých podpor EU navrhuji možný postup pro rok 2006.

Zemědělské družstvo v roce 2004 a 2005 čerpalo finanční prostředky v rámci dotace z EU v těchto oblastech podpor:

- a) SAPS;
- b) LFA;

7.1 Podpora v rámci SAPS

Podpora v rámci jednotné platby na plochu, která nezohledňuje o jaký typ kultury zemědělské půdy se jedná, je nejrozšířenějším a nejdostupnějším typem podpor EU. Zemědělský podnik o ni zažádal již v prvním roce, kdy se ČR stala členem EU. Družstvo splňuje základní podmínky žádosti SAPS tj. obhospodařování půdy o celkové rozloze alespoň 1 ha v období 1. 5. až 31. 8. daného roku v souladu se zásadami dobré zemědělské praxe a dodržení minimálních standardů v oblasti ochrany veřejného zdraví (bezpečnost potravin), pohody a zdraví zvířat, zdraví rostlin a životního prostředí. Žádost družstvo podává každoročně na příslušné SZIF na standardizovaném formuláři vždy nejpozději do 15. 5. kalendářního roku v němž žádá o dotaci, aby se vyhnulo sankcím za nedodržení termínu podání žádosti. Se žádostí předkládá deklaraci o užívání půdních bloků/dílů, mapu půdních bloků a potvrzení o podnikání.

V roce 2004 žádalo zemědělské družstvo o dotaci SAPS na plochu o celkové rozloze 1 988 ha, což představovalo částku 3 639 586 Kč. V roce 2005 došlo k mírnému snížení výměry způsobilé k žádosti na 1 949 ha, za které družstvo obdrželo dotaci ve výši 4 114 071 Kč. K opravdu razantnímu snížení zemědělské půdy došlo začátkem tohoto roku, kdy řada drobných pronajímatelů polí neprodloužila s družstvem nájemní smlouvy, a to tak přišlo o 309 ha půdy. V roce 2006 podalo zemědělské družstvo žádost o dotaci SAPS na celkovou výměru 1 640 ha, což by při předpokládané sazbě 2 485 Kč/ha mělo představovat dotaci ve výši 4 075 400 Kč.

S ohledem na dostupnost této formy podpory doporučuji družstvu i nadále využívat jednotnou platbu na plochu, kterou v roce 2009 nahradí jednotná platba na farmu, kdy dotace bude stanovena paušální částkou na farmu. Splnění podmínek platby SPS označovaných jako cross-compliance nepovažuji pro družstvo za obtížné, přesto vidím určité riziko do budoucna, a to je pokračující trend snižování obhospodařované půdy, který se může negativně odrazit v samotném fungování zemědělského družstva.

7.2 Podpora v rámci LFA

Možnost čerpání podpory LFA je dána umístěním zemědělského podniku, který se nachází na Vysočině, v pelhřimovském okrese. Družstvo samozřejmě vítá možnost této podpory, která je určitým druhem satisfakce za obhospodařování půdy v takto přírodně omezených podmínkách, kterými jsou zejména nadmořská výška 500 m. n. m. a vyšší, svažité terén a nižší výnosnost zemědělské půdy.

Podmínky LFA splňuje 80 % rozlohy obhospodařované zemědělské půdy včetně intenzity chovu hospodářských zvířat s výjimkou půdních ploch spadajících do ochranného pásma vodních zdrojů, přesto družstvo žádá pouze na část této půdy, neboť důvodem je jedna z podmínek, kterou je dodržení minimální doby obhospodařování. Žádost podává družstvo společně s žádostí SAPS na SZIF, s vědomím, že je povinno hospodařit na nahlášené půdě po dobu alespoň 5ti kalendářních let od prvního roku přijetí dotace, přičemž může dojít ke změně obhospodařované výměry. Zemědělské družstvo žádá na obhospodařovanou půdu, která patří v rámci LFA do oblasti H^A a O^A. V roce 2004 získalo zemědělské družstvo dotaci ve výši 2 192 868 Kč a o rok později to byla částka 2 149 305 Kč. Vzhledem ke snížení celkové výměry půdy bude družstvo v roce 2006 žádat dotaci v rámci oblasti H^A se sazbou 4 680 Kč/ha na plochu 280 ha a dotaci v rámci oblasti O^A se sazbou 3 490 Kč/ha na plochu 251 ha, což v konečném součtu představuje částku 2 186 390 Kč.

I nadále doporučuji využívat této podpory, především proto, že družstvo je po dobu ještě alespoň 2 let vázáno povinností na nahlášené půdě hospodařit. I v tomto případě je hrozbou případné další snižování obhospodařované zemědělské

půdy, jehož příčinou je neobnovení nebo vypovězení nájemní smlouvy ze strany pronajímatelů, způsobené zřejmě jejich nespokojeností s výší nájmu.

Tabulka 5 Přehled podpor EU čerpaných zemědělským družstvem

Druh dotace	Výše poskytnuté dotace v Kč	
	rok 2004	rok 2005
SAPS	3 639 586	4 114 071
LFA	2 192 868	2 149 305
Celkem	5 832 454	6 263 376

Zdroj: SZIF 2006

7.3 Navrhované možnosti podpor

Zemědělské družstvo bude i nadále čerpat dotace v rámci SAPS a LFA. Pokud jde o dotační tituly v rámci HRDP, připadalo by v úvahu pouze opatření „Zatravnění orné půdy“, ovšem s ohledem na nemalé snížení výměry obhospodařované půdy začátkem roku 2006 se realizace tohoto opatření jeví jako nevhodná.

O to větší možnosti spatřuji v čerpání finančních prostředků z OP RVMZ, zejména v rámci priority I „Podpora zemědělství, zpracování zemědělských produktů a lesnímu hospodářství“, jejíž součástí je investiční záměr „Racionalizace a přestavba stávajících zařízení v chovu skotu, prasat, ovcí a koz“. Skutečnost, že zemědělské družstvo se nachází v LFA oblasti, umožňuje navýšení možné podpory až na 60 % přijatelných nákladů, přičemž 35 % přijatelných nákladů tvoří příspěvek EU a zbývajících 25 % přijatelných nákladů je hrazeno ze státního rozpočtu ČR. I přes 10% navýšení dotace oproti podnikům neehospodařícím v LFA oblasti doporučuji žádat podporu nižší než je plných 60 % přijatelných nákladů. Základní podmínkou žádosti o finanční pomoc z OP RVMZ je předložení projektu, který poskytuje veškeré důležité informace o předpokladech, realizaci a fungování zamýšlené aktivity. Na následujících stránkách je rozpracován projekt žádosti o finanční pomoc z OP RVMZ zaměřený na rekonstrukci budovy kravína.

8 PROJEKT ŽÁDOSTI OP RVMZ – REKONSTRUKCE KRAVÍNA

Součástí osnovy projektu by měly být také konkrétní údaje o zemědělském podniku. Vzhledem k požadavku předsedy družstva, aby totožnost podniku zůstala v anonymitě, nebudou příslušné části projektu naplněny požadovanými informacemi. Časový harmonogram projektu je uzpůsoben podání žádosti v rámci osmého kola výzvy MZe, která proběhla od 9.1.2006 do 27.1.2006

8.1 NÁZEV PROJEKTU

8.1.1 Stručný a výstižný název projektu

Rekonstrukce kravína z vázaného ustájení na volné ustájení.

Zařazení projektu

Operační program: Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství

Priorita: I. Podpora zemědělství, zpracování zemědělských produktů a lesnímu hospodářství

Opatření: 1.1 Investice do zemědělského majetku/ zemědělských podniků

Podopatření: 1.1.1 Investice do zemědělského majetku a podpora mladým začínajícím zemědělcům

Investiční záměr: a) Racionalizace a přestavba stávajících zařízení v chovu skotu, prasat, ovcí a koz.

8.1.2 Cíle projektu

8.1.2.1 Specifické cíle

Rekonstrukcí kravína bude dosaženo dodržení norem EU v oblasti welfare, hygieny a životní pohody zvířat. Vlivem zlepšení životních podmínek zvířat a využíváním moderních technologií krmení, dojení a péče o zvířata, lze předpokládat zlepšení kvality produkce mléka. Modernizace technického a technologického vybavení kravína přinese snížení výrobních nákladů a zlepšení pracovních podmínek zaměstnanců. Projekt bude mít také pozitivní vliv na životní prostředí, zejména díky nové technologii odvodu chlévské mrvy, která nebude nepozorovaně unikat do okolí. Realizace projektu nebude negativně působit na rovné příležitosti pro muže a ženy.

8.1.2.2 Cíle žadatele

Cíle zemědělského družstva, kterých má být dosaženo realizací projektu rekonstrukce kravína z vázaného na volné ustájení, se ztotožňují se specifickými cíli uvedenými výše. Družstvo se tento projekt rozhodlo realizovat zejména kvůli nevyhovujícímu technickému i technologickému stavu budovy kravína a z toho vyplývajících produkčních nedostatků. Dalším důvodem je splnění požadavků na welfare, hygienu a životní pohodu zvířat, které jsou součástí podmínek označovaných jako cross-compliance, jejichž dodržování bude v budoucnu základním předpokladem získání dotací. Vlivem zavedení nových technologií družstvo předpokládá zlepšení pracovních podmínek a zvýšení produktivity práce a kvality produkce.

8.1.3 Zpracování projektu

Zpracování projektu bylo zadáno fyzické osobě:

Renata Pavlů, bytem Chmelná 6, 393 01 Pelhřimov,

kontakt: telefon 777 215 331, e-mail: renatap@centrum.cz.

8.2 ŽADATEL

8.2.1 Identifikace žadatele

: název zemědělského družstva

: ulice, číslo popisné, město

: právní forma družstvo

: předseda družstva: jména, bydliště, RČ

: místopředseda družstva: jméno, bydliště, RČ

: statutárním orgánem je představenstvo družstva

: navenek za družstvo jedná předseda nebo místopředseda

: IČ xxxxxxxx

: DIČ CZxxxxxxxx

: OKEČ 013000

: telefonní číslo xxx xxx xxx

: bankovní spojení – Československá obchodní banka

: číslo účtu – xxxxxxxxxxx/0300

- : hlavní podnikatelské aktivity - zemědělská výroba (zemědělství včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem zpracování nebo dalšího prodeje)
- chov skotu na maso i mléko
 - chov prasat
 - pěstování zemědělských plodin
 - řeznictví a uzenářství
 - hostinská činnost
 - poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví
 - specializovaný maloobchod a silniční motorová doprava nákladní

8.2.2 Popis podniku

8.2.2.1 Obor podnikání

Hlavním předmětem podnikání zemědělského družstva je zemědělská výroba včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků za účelem dalšího zpracování; chov skotu na mléko i maso; chov prasat a pěstování zemědělských plodin (pšenice, triticales, žita, ječmene a ova), řepky, brambor, hrachu, hořčice, kukuřice, jetele a trávy; dalšími činnostmi jsou pak řeznictví a uzenářství, hostinská činnost, poskytování služeb pro zemědělství a zahradnictví, specializovaných maloobchod, a silniční motorová doprava nákladní.

8.2.2.2 Historie podniku

Zemědělské družstvo bylo založeno 13. října 1993 a vzniklo pak 26. října 1993. Původní počet členů činil 167 a každý z nich přinesl vklad v hodnotě 30 000 Kč. Dnešní základní členský vklad činí 37 000 Kč, členskou základnu tvoří 136 fyzických osob a zapsaný základní kapitál je 5 000 000 Kč. V rámci podnikatelských aktivit se družstvo nejprve věnovalo rostlinné a živočišné výrobě a v následujících letech rozšiřovalo předmět činnosti o další navazující nebo oborově příbuzné podnikatelské aktivity.

8.2.2.3 Majetkoprávní vztahy v rámci podniku

Z hlediska právní formy je právnická osoba vedena v obchodním rejstříku jako družstvo, jejíž základní kapitál ve výši 5 000 000 Kč tvoří členské vklady v minimální výši 37 000 Kč. Statutárním orgánem je představenstvo, za které navenek jedná předseda popřípadě místopředseda. Valná hromada se koná 1 krát ročně. Členy zemědělského družstva jsou pouze fyzické osoby, z nichž 25 je současně i v podniku zaměstnáno.

8.2.2.4 Organizace podniku

Vedení podniku

Předseda: jméno, RČ, bydliště; vzdělání SŠ, praxe 15 let.

Místopředseda: jméno, RČ, bydliště; vzdělání SŠ, praxe 20 let.

Další členové představenstva: (6 dalších členů)

Jméno, RČ, bydliště; vzdělání SŠ, praxe 17 let.

Jméno, RČ, bydliště; vzdělání základní, praxe 21 let.

Jméno, RČ, bydliště; vzdělání SŠ, praxe 10 let.

Jméno, RČ, bydliště; vzdělání základní, praxe 8 let.

Jméno, RČ, bydliště; vzdělání VŠ, praxe 5 let.

Zaměstnanci

Zaměstnanci v oblasti správy mají SŠ a VŠ vzdělání, v rostlinné a živočišné výrobě jsou zaměstnanci se základním, středním popř. středním odborným vzděláním. Věková struktura zaměstnanců se pohybuje v rozmezí 28 - 58 let, přičemž 10 zaměstnanců je věku 28 - 35 let, 60 zaměstnanců je ve věku 36 - 50 let a 15 zaměstnanců je ve věku 51 - 58 let. Tabulka uvádí stálý počet zaměstnanců, v době sklizňové sezóny využívá družstvo práci brigádníků, v rozsahu 20 - 30 lidí.

Přehled zaměstnaných osob

Oddělení	Muži	Ženy	Celkem
Správa	2	8	10
Rostlinná výroba	20	11	31
Živočišná výroba	24	20	44
Celkem	46	39	85

8.2.2.5 Výrobky a služby

Živočišná výroba 2005

Druh	Počet ks	Užitkovost na ks/den
Krávy	479	12 l mléka
Jalovice	229	přírůstek 0,6 kg
Telata	156	přírůstek 0,9 kg
Býci	125	přírůstek 0,8 kg
Prasata	975	přírůstek 0,5 kg

Rostlinná výroba za rok 2005

Plodina	Výměra (ha)	Výnos (t/ha)
Pšenice	336	4,261
Třitikale	103	3,801
Ječmen	325	3,708
Oves	52	2,581
Řepka	234	0,602
Hořčice	21	0,605
Brambory	54	12,913
Kukuřice	128	17,611
Jetel	37	33,892
Trávy	350	15,194

8.2.2.6 Analýza trhu

Zákazníci

Struktura zákazníků zemědělského družstva je dána charakterem výroby, která poskytuje základní vstupy pro potravinářský průmysl. Nejedná se tedy o konečné spotřebitele, ale o firmy z oblasti navazujícího zpracovatelského průmyslu. Mezi zákazníky zemědělského družstva patří:

: Madeta, a. s. – závod Pelhřimov a Veselí nad Lužnicí;

: Moravia lakto, a. s.;

: Masokombinát Studená, a. s.;

: Intesnack, a. s., Choustník;

: Škrobárny Pelhřimov, a. s.

S uvedenými odběrateli má zemědělské družstvo dlouhodobé smlouvy, v současné době probíhá jednání o dodávkách masných produktů do masokombinátu Krahulčí, a. s. Zemědělské družstvo dále jedná s firmou Madeta, a. s., ohledně možnosti zvýšení odběru mléčné produkce po realizaci projektu.

Konkurence

Mezi konkurenty zemědělského družstva patří:

: zemědělská družstva na Vysočině, v pelhřimovském okrese;

: ZZN Pelhřimov, a. s. - prodej potravinářských obilovin, olejnin a luskovin;

: místní soukromí zemědělci.

Výše uvedení konkurenti by však neměli družstvo výrazně ohrozit z pohledu odbytu zejména díky dlouhodobým smlouvám, které má družstvo se svými odběrateli podepsané.

Dodavatelé

Zemědělské družstvo je relativně soběstačné a některé vstupy do rostlinné i živočišné výroby si zajišťuje svou vlastní produkcí. Dále má své stálé dodavatele v oblasti strojních zařízení - Agrostroj Pelhřimov, a. s., a dodavatele osiva - Osivapol, s. r. o., Jindřichův Hradec. Pro potřeby realizace projektu provedlo družstvo výběrové řízení z něhož vítězně vyšly tyto firmy:

: Agromilk, a. s., Pelhřimov - dodavatel technologií;

: AGOS, a. s., Pelhřimov - dodavatel stavebních prací;

: RabKarcher, s. r. o., Praha - dodavatel stavebního materiálu;

: Agromont, a. s., Vimperk - dodavatel technologií.

8.3 POPIS REALIZACE PROJEKTU

8.3.1 Lokalizace projektu

Lokalita

Za lokalitu realizace projektu byl vybrán pozemek patřící zemědělskému družstvu, na kterém se v současné době nachází zastaralá stavba kravína. Pozemek není součástí areálu družstva, ale je od něj vzdálen 2 km a nachází se v přilehlé vsi. Územní charakteristika lokality: NUTS II - Jihovýchod

NUTS III - Vysočina

NUTS IV - Pelhřimov

Doprava

Pro dopravu budou využity dopravní prostředky dodavatelských firem (viz. výše).

Komunikace

Vzhledem k místě realizace (mimo areál družstva) budou využity místní komunikace (I., II., a III. třídy). Obyvatelé obcí, kterými dané komunikace procházejí byly upozorněni na zvýšený provoz a seznámeni s danou situací na schůzi konané 12. 12. 2005.

Energie

K odběru elektrické energie bude využita rozvodná soustava 220 V a 380 V. Dojde-li k výpadku proudu bude náhradní dodávka řešena agregátem.

Lidské zdroje

Stavební práce budou realizovány pracovníky firmy Agos, a. s., Pelhřimov, montážní práce pak pracovníky firmy Agromilk, a. s., Pelhřimov a Agromont Vimperk.

Stavební, montážní kapacity

Rekonstrukci provádí firma Agos Pelhřimov a montáž technologií pak firmy Agromilk Pelhřimov a Agromont Vimperk. Projekt se týká rekonstrukce celé budovy a následně potřebných technologií pro výkon činnosti kravína.

Ukládání odpadu

Odvoz stavební suti při rekonstrukci současné budovy kravína bude po dohodě s městským úřadem Pelhřimov proveden na skládku stavebního

odpadu, kterou provozuje městský úřad Pelhřimov. Dopravně odvoz zajišťuje stavební firma.

Vliv na životní prostředí

Posouzení vlivu stavby na životní prostředí dle zákona 100/2001 Sb. (EIA) je uvedeno v příloze tohoto projektu.

Klimatické podmínky

Zemědělské družstvo a jeho přilehlé obce leží v oblasti LFA v nadmořské výšce 500 – 600 m. n. m, v katastru pelhřimovského okresu. Jedná se o bramborářskou a obilnou oblast. Jde o oblast s dostatkem srážek, povrch je kopcovitý. Z pohledu životního prostředí se jedná o poměrně ekologicky zachovalé území.

8.3.2 Popis hlavního záměru projektu

8.3.2.1 Výchozí situace a zdůvodnění projektu

Realizací projektu hodlá zemědělské družstvo vyřešit nevyhovující situaci z pohledu materiálně-technické základny mléčné a masné produkce. Současná budova kravína z roku 1975, která se nachází v nedaleké obci, je již zastaralá, a vzhledem ke špatnému technickému stavu není možné využít kapacitu kravína v plné výši. V budově s kapacitou ustájení 150 ks dobytka je v současné době chováno 95 krav. Dalším problémem jsou používané technologie, které vzhledem ke svému stáří již neplní svou funkci tak, jak by měly. Neustálé opravy a pořizování náhradních dílů představuje pro zemědělské družstvo neefektivní finanční zatížení. Kromě výše uvedených důvodů se na nutnosti rekonstrukce kravína podílí i fakt, že současné podmínky by v budoucnu nesplňovaly požadavky na welfare zvířat. Stávající budova kravína bude přestavěna a zmodernizována na volné boxové ustájení dobytka tak, aby byl zajištěn přirozený denní režim zvířat.

8.3.2.2 Tržní potřeba realizace projektu

Současná situace představuje pro zemědělské družstvo problémy v podobě neúčelně vynaložených nákladů na veškeré opravy kravína, které však vzhledem k morálně i technicky zastaralému zařízení nepřináší komplexní řešení. Tyto finanční prostředky družstvo nemůže investovat do nových

technologií, které by pomohly zvýšit jeho konkurenceschopnost na trhu. Účelem tohoto projektu je také zajistit kvalitu mléčných a masných produktů do budoucna a welfare zvířat. Předpokládané zvýšení produkce mléka nepřekračuje stanovené kvóty a o odběru této „nadprodukce“, způsobené využitím provozních prostor na 100 %, družstvo jedná s firmou Madeta, a. s. Projekt počítá i se zlepšením pracovních podmínek a zvýšením produktivity práce.

8.3.2.3 Jednotlivé aktivity projektu

Proces realizace projektu Rekonstrukce kravína na volné boxové ustájení je rozdělen do 4 částí.

První fáze je zaměřena na administrativní přípravu projektu, která v sobě zahrnuje vypracování potřebné dokumentace ze strany zemědělského družstva a dalších studií a povolení, jež jsou vyžadovány platnou právní úpravou a podmínkami žádosti operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Druhá fáze začíná dočasným přestěhováním dobytka do dvou zbývajících objektů pro chov krav. Hlavní náplní této druhé etapy je pak odstranění nevyhovujících technologií a příprava na stavební úpravy (částečná demolice).

Ve třetí fázi budou provedeny stavební úpravy obvodových zdí, jejich izolace a úpravy podlahy pro potřeby kejdrového ustájení, celková rekonstrukce střechy, stavba nové dojírny a oprava jímky.

Poslední závěrečná etapa spočívá v dodávce technologií nezbytných pro provoz kravína. Po kolaudaci budovy bude probíhat její zkušební provoz s počtem 75 krav po dobu 3 měsíců. Poté bude množství chovaného dobytka navýšeno na 149 ks.

Aktivita	Předpokládaná doba realizace
Vypracování potřebné dokumentace (projekt, stavební projekt, EIA apod.)	10/2005 – 1/2006
Částečná demolice, odstranění nevyhovujících technologií	2 - 3/2006
Rekonstrukce kravína, stavba dojírny a sociálního zařízení	3/2006 – 8/2006
Montáž technologií (krmení, dojení, odvodu chl. mrvy, vzduchotechniky)	7/2006 – 9/2006

8.3.2.4 Výsledky realizace projektu

Zrekonstruovaná stavba kravína s volným boxovým ustájením bude mít kapacitu 149 ks dobytka, která bude plně využita po 3měsíční zkušební lhůtě. Dále se předpokládá zvýšení produktivity práce vlivem modernizace technologií a zvýšení produkce mléka zhruba o 1 - 2 l/ks/den zejména díky zajištění plynulého denního režimu dobytka odpovídajícího welfare a životní pohodě zvířat.

8.3.2.5 Ekonomický přínos projektu

Z ekonomického pohledu bude rekonstrukce kravína s kapacitou 149 ks dobytka znamenat pro družstvo úsporu nákladů ve výši 558 000 Kč za rok. Produktivita práce vzroste o 21 %.

Ukazatel	Před rekonstrukcí	Po rekonstrukci
Počet pracovníků	5	4
Norma obsluhy	30	38
Spotřeba času v min/ks/den	15	11
Spotřeba času v hod/ks/rok	91	67
Spotřeba času na v hod/stáj/rok	13 650	10 050
Variabilní náklady na ks/rok v Kč	26 940	25 130
Fixní náklady na ks/rok v Kč	29 210	27 300
Tržní produkce na ks/rok v Kč	62 430	63 190

8.3.3 Dopady projektu

8.3.3.1 Dopad realizace projektu na životní prostředí

Projekt rekonstrukce kravína je šetrný k životnímu prostředí a to ze dvou hlavních důvodů. Při realizaci bude využit pozemek, na kterém se v současné době nachází zastaralá budova kravína, a nedojde tak k znehodnocení obdělávané zemědělské či jiné půdy nebo lesních porostů, a budova také nebude představovat žádný zásah do krajinného rázu přírody. Díky rekonstrukci technologií odvodu chlévské mrvy bude zamezeno nekontrolovatelnému úniku této látky do okolní půdy. Realizaci projektu

předcházela studie o posouzení vlivů na životní prostředí, která je součástí příloh projektu.

8.3.3.2 Sociální dopad realizace projektu

Pracovní místa

Výsledkem realizace projektu bude vlivem vyšší produktivity práce snížení počtu ošetřovatelů dojníc z 5 pracovníků na 4 pracovníky. Zmiňovaný zaměstnanec bude přeřazen do rostlinné výroby, kde bude vykonávat práci co do náročnosti a finančního ohodnocení podobnou. Nové technologie přinesou zlepšení pracovních podmínek díky snížení náročnosti některých pracovních úkonů a stoupne také standard sociálního zázemí zaměstnanců.

Rovné příležitosti

Projekt nemá vliv na rovné příležitosti, neboť z dosavadní povahy a náročnosti práce nevyplývala možnost diskriminace žen nebo mužů.

8.3.3.3 Informační společnost

Projekt je z hlediska vlivu na rozvoj informační společnosti neutrální. Pro zemědělský podnik bude po informační stránce přínosem v tom, že počítá s využitím moderního identifikačního zařízení, které bude komunikovat s centrálním počítačem především při příchodu do dojícího boxu. Toto zařízení umožní především detailnější přehled o doživosti jednotlivých krav.

8.3.4 Strategie po ukončení projektu

Po ukončení projektu se družstvo zaměří na splacení úvěru u Československé obchodní banky. V budoucnu hodlá družstvo vedle uvedeného kravína vybudovat teletník. Dále plánuje přestavbu jedné z budov pro odchov prasat a následné investice do strojního zařízení především pro rostlinnou výrobu.

8.3.5 Propagace a publicita projektu

Propagace a publicita projektu (a finanční pomoci z EU) bude zajištěna dle podmínek stanovených operačním programem Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství. V průběhu realizace bude na budově kravína umístěna velkoplošná cedule standardizovaného formátu, obsahující informace o finanční spoluúčasti EU na realizovaném projektu, na dobu

nejméně 5ti let. Jelikož součástí projektu je i pořízení nového technologického vybavení kravína, vztahuje se informační povinnost i na tuto část projektu, a na informační ceduli bude uvedeno, že kromě rekonstrukce budovy byly finanční prostředky EU poskytnuty i na pořízení nových technologií. Dále družstvo předpokládá, že bude prostřednictvím místního tisku informovat veřejnost o průběhu stavebních prací, popřípadě své obchodní partnery prostřednictvím zasílaných zpráv.

8.3.6 Časový harmonogram investice

8.3.6.1 Časový plán uskutečňování projektu

Fáze	Aktivity	Časový plán
Vypracování potřebné dokumentace	Vypracování stavebního projektu	10/2005
	Výběrové řízení na dodavatele	11-12/2005
	Vypracování marketingové studie	1/2006
	Vypracování EIA	12/2005
	Vypracování projektu pro OP	12/2005
Demolice stavby	Přestěhování dobytka	2/2006
	Částečná demolice budovy kravína	2/2006
	Odstranění starých technologií	2/2006
Stavební práce	Rekonstrukce budovy kravína	3-8/2006
	Rekonstrukce dojírny	7/2006
	Stavba sociální zařízení pro zaměstnance	8/2006
Montáž technologií	Technologie ustájení	7/2006
	Technologie krmení	8/2006
	Technologie napájení	8/2006
	Technologie dojení	9/2006
	Technologie odklidu chlévské mrvy	8/2006
	Technologie elektroinstalace	4/2006
	Technologie vzduchotechniky	4/2006
Předání stavby	Dokončující práce	9/2006
Provoz	Zkušební provoz 3 měsíce, plný provoz od ledna 2007	

8.3.6.2 Fáze projektu

Fáze	IV.Q/2005	I.Q/2006	II.Q 2006	III.Q/2006	IV.Q/2006
Dokumentace	X X X	X			
Demolice		X			
Staveb. práce		X	X X X	X X	
Technologie			X	X X X	
Předání stavby				X	
Provoz					X X X

8.4 TECHNICKÉ ŘEŠENÍ PROBLÉMU

Zrekonstruovanou budovu kravína o velikosti 63 m x 22,8 m tvoří vlastní stáje s volným boxovým ustájením pro 149 ks dojníc, dále vestavěná tandemová dojírna, porodna a sociální zázemí pro zaměstnance. Rekonstruovat se bude střecha a částečně obvodové zdivo, bude provedena izolace objektu a oprava podlahy pro stelivové ustájení. Kravín bude vybaven novou technologií a provede se vestavba dojírny a porodny.

Stáje jsou rozděleny do 4 sekcí pro 28 ks, 57 ks 60 ks dojníc. V sekci vyčleněné pro porodnu jsou 4 místa. Sekce pro 60 ks dojníc a 57 ks dojníc se nacházejí podél delší strany budovy, zhruba v jedné třetině šířky budovy. Mezi těmito sekcemi je hnojná chodba. Ve druhé třetině šířky budovy je krmiště a napajedla, za ním třetí sekce pro 28 ks dojníc a opět hnojná chodba. Krmivo se zakládá do krmiště krmným vozem s agregací s traktorem, odklid hnoje se provádí shrnovacími hydraulickými lopatkami a následně je traktorem převezen do hnojiště. V zadní části kravína se nachází dojírna, porodna a sociální zázemí pro zaměstnance.

Tandemová dojírna ATD 2x3 má elektrické teplovzdušné vytápění a je vybavena dojící technologií automatik AUD 2000, která je doplněna o manuální identifikační systém. Ten na základě zadání čísla dojnice umožňuje zobrazovat důležitá data o jednotlivé dojnici, včetně výstražných kódů a zaznamenaných odchylek a následně vyhodnocení získaných dat o dojivosti, elektrické vodivosti pro včasné odhalení zánětů a sledování celkového zdravotního stavu. Stání v dojírně je trubko-profilové a vstupní a

výstupní branky jsou ovládány tlakovým vzduchem. Lze využít plně automatický, poloautomatický či ruční režim při umístění dojnice v dojícím boxu.

Dodavatelem technologií je firma Agromont, a. s., Vimperk a Agromilk, a. s., Pelhřimov a dodavatelem stavebních úprav pak firma Agos, a. s., Pelhřimov.

Původní budova kravína u roku 1975 byla již z hlediska odpisů plně rozpuštěna do nákladů, proto nemohou být odpisy přijatelným výdajem projektu.

8.5 EKONOMICKÉ INFORMACE

8.5.1 Rozpočet projektu

8.5.1.1 Tabulka rozpočet projektu

(v Kč bez DPH)

Položka	Stavba	Dodávka	Montáž	Celkem
Projekt OP	0	30 000	0	30 000
Technická dokumentace (stavební povolení)	0	150 000	0	150 000
Marketingová studie	0	20 000	0	20 000
EIA	0	50 000	0	50 000
Celkem za dokumenty	0	250 000	0	250 000
Technologie				
ustájení	0	366 000	40 500	406 500
napájení	0	147 500	20 000	167 500
krmení	0	215 700	28 000	243 700
dojení	0	1 099 800	89 400	1 189 200
odklidu chl. mrvy	0	344 100	32 000	376 100
elektroinstalace	0	160 000	20 000	180 000
vzduchotechnika	0	170 000	20 000	190 000
Technologie celkem	0	2 503 100	249 900	2 753 00
Stavební práce				
na budově kravína	2 500 000	0	0	2 500 000
dojírna	1 900 000	0	0	1 900 000
sociální zázemí	100 000	50 000	0	150 000
St. práce celkem	4 500 000	50 000	0	4 550 000
CELKOVÁ ČÁSTKA	4 500 000	2 803 100	249 900	7 553 000

8.5.1.2 Finanční krytí projektu

Položka	Částka
Rozpočet bez DPH	7 553 000
DPH	805 070
Celkový rozpočet	8 358 070
z toho vlastní zdroje	1 200 000
z toho bankovní úvěr	7 158 070
z toho pouze bankovní úvěr	4 446 620
žádost o dotaci ze ČR	1 138 808
žádost o dotaci z EU	1 572 642

Pro účely projektu rekonstrukce kravína na volné ustájení v celkové výši 8 358 070 včetně DPH bude zemědělské družstvo žádat podporu z Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (zkráceně Zemědělství). Jedná se o přímou nenávratnou podporu, na které se podílí Evropská unie (z prostředků Operačního programu Zemědělství) a Česká republika (ze státního rozpočtu). Oblast, ve které se nachází rekonstruovaný kravín spadá do LFA oblastí, konkrétně jde o horskou oblast typu H^A. Z toho důvodu bude zemědělské družstvo požadovat 10% navýšení poskytnuté podpory. Celková výše podpory, o kterou družstvo žádá činí 50 % z přijatelných výdajů. Následující tabulka zobrazuje předpokládané spolufinancování projektu ze strany EU, ČR a družstva. Částky uvedené ve sloupci „Bankovní úvěr“ jsou hodnoty již snížené o výši požadované podpory. Jelikož proplacení dotace nastane až po realizaci projektu bude si i tyto dotované položky nejprve družstvo financovat samo (z úvěru), jehož celková hodnota bez odečtení dotace činí 7 158 070 Kč.

Předpokládané spolufinancování

(v tis. Kč)

Položka	Dotace			Družstvo		Celkem za projekt
	EU	ČR	Celkem	Vlastní zdroje	Bankovní úvěr	
Projekt OP	5,8	4,2	10,0	20,0	0,0	30,0
Marketingová studie	5,8	4,2	10,0	10,0	0,0	20,0
Stavební dokumentace	17,4	12,6	30,0	120,0	0,0	150,0
EIA	9,89	7,16	17,05	32,95	0,0	50,0
Rekonstrukce kravína	611,175	442,575	1053,75	0,0	1446,25	2500,0
Stavba dojírny	252,3	182,7	435,0	0,0	1465,0	1900,0
Stavba soc. zařízení	0,0	0,0	0,0	150,0	0,0	150,0
Technologie:						
:vzduchotechn.	55,1	39,9	95,0	0,0	95,0	190,0
: úklid chl. mrvy	109,069	78,981	188,05	0,0	188,05	376,1
: ustájení	116,0	84,0	200,0	0,0	206,5	406,5
: napájení	42,05	30,45	72,5	61,98	33,02	167,5
: krmení	58,0	42,0	100,0	0,0	143,7	243,7
: dojení	290,058	210,042	500,1	0,0	689,1	1189,2
: elektroinst.	0,0	0,0	0,0	0,0	180,0	180,0
DPH	X	X	X	805,07	0,0	805,07
CELKEM	1572,642	1138,808	2711,45	1200,0	4446,62	8358,07

8.5.1.3 Náklady na přípravné studie a průzkumy

Dokument	Zpracovatel	Termín	Náklady v Kč bez DPH
Projekt OP	Pavlů Renata	12/2005	30 000
Marketingová studie	Pavlů Renata	1/2006	20 000
Stavební dokumentace	Ing. Honza Malý	10/2005	150 000
EIA	Ing. Eva Pokorná	12/2005	50 000
CELKEM	X	X	250 000

8.5.2 Odhad celkových investičních nákladů

8.5.2.1 Odhad nákladů na nákup technologie

Realizace bude provedena vybranými firmami a zemědělské družstvo nebude samo o sobě při realizaci rekonstrukce využívat žádné know-how či licence.

Tyto poplatky jsou zahrnuty již v ceně dodávek od vybraných firem.

8.5.2.2 Odhad investičních nákladů na zařízení a technologie

(v Kč bez DPH)

Technologie	Dodávka	Montáž	Celkem
vzduchotechnika	170 000	20 000	190 000
odklidu chl. mrvy	344 100	32 000	376 100
ustájení	366 000	40 500	406 500
krmení	215 700	28 000	243 700
napájení	147 500	20 000	167 500
dojení	1 099 800	89 400	1 189 200
elektroinst.	160 000	20 000	180 000
CELKEM	2 503 100	249 900	2 753 000

8.5.2.3 Odhad investičních nákladů na stavební a montážní práce

(v Kč bez DPH)

Provedená práce	Stavba	Dodávka	Celkem
Stavba kravína	2 500 000	0	2 500 000
Stavba dojírny	1 900 000	0	1 900 000
Stavba soc. zařízení	100 000	50 000	150 000
CELKEM	4 500 000	50 000	4 550 000

8.5.2.4 Odhad režijních nákladů

Výrobní náklady	Správní náklady	Režijní náklady celkem
20 %	80 %	312 500 Kč

8.5.3 Přijatelné a nepřijatelné výdaje

8.5.3.1 Přijatelné výdaje pro Operační program Zemědělství

Tabulka uvádí přehled položek přijatelných výdajů pro Operační program Zemědělství v rámci potřeb tohoto projektu tak, jak jsou zveřejněny v seznamu v Pravidlech. Při výpočtu nárokované poměrné části jsou tyto

přijatelné výdaje porovnávají s maximálními přijatelnými výdaji, které jsou uvedeny v tabulkách 8.5.3.3 a teprve poté se vypočítává výše dotace (50 % z přijatelných nákladů).

(v Kč bez DPH)

Kód	Položka	Celková částka
0001	Podlahy včetně lože a plochy krmiště	2 107 500
0003	Stájová kanalizace	
0004	Izolace tepelné, vlhkostní	
0005	Vrata	
0008	Rozvod vody ve stáji	
0015	Bourání	
0018	Stropy	
0040	Střešní krytina	
0009	Elektroinstalace a uzemnění ve stáji	180 000
0010	Osvětlení ve stáji	
0019	Technologie ustájení	406 500
0026	Fixační boxy a klece	
0020	Technologie napájení	167 500
0021	Technologie krmení	243 700
0022	Technologie větrání	190 000
0023	Technologie odkladu kejdy a chlévské mrvy	376 100
0024	Technologie v čekárně před dojením	2 900 200
0025	Technologie dojení	
0031	Posudky a hodnocení týkající se životního prostředí	50 000
0032	Projekt	30 000
0034	Marketingová studie	20 000
0041	Technická dokumentace	150 000
XX	Celkem	6 821 500

8.5.3.2 Nepřijatelné výdaje pro Operační program Zemědělství

Následující tabulka zachycuje přehled výdajů projektu, které nejsou způsobilé ke spolufinancování. (v Kč bez DPH)

Položka	Celková částka
Odvoz sutě a uskladnění na skládce	80 000
Výstavba sociálního a technologického zázemí	150 000
Chlazení mléka	189 000
Režijní náklady	312 500
DPH pro plátce	805 070
Celkem	1 536 570

8.5.3.3 Tabulka výpočtů

První tři tabulky uvádějí maximální přijatelné výdaje stanovené v pravidlech tohoto opatření, přepočtené pro příslušný počet ks dobytka a míst v dojárně.

Maximální přijatelné výdaje pro kejdové ustájení při kapacitě stáje do 150 ks dobytka. (v Kč bez DPH)

Položka	Výdaje v Kč/ks	Výdaje v Kč/ 149 ks
Stavební náklady	28 000	4 172 000
Technologie	5 000	745 000
Úklid chlévské mrvy	4 000	596 000
Technologie větrání	2 000	298 000
Celkem	39 000	5 811 000

Maximální přijatelné výdaje na výstavbu dojírny pro krávy dle počtu míst v dojárně. (v Kč bez DPH)

Položka	Výdaje v Kč/místo	Výdaje v Kč/6 míst
Stavební náklady	145 000	870 000
Základní provedení dojírny	150 000	900 000
Měření nádoje, identifikace a pohybová aktivita	70 000	420 000
Celkem	365 000	2 190 000

Maximální přijatelné výdaje na technický a finanční posudek projektu.

(v Kč bez DPH)

Položka	Výdaje za tuto položku
Marketingová studie, projekt	40 000
Technická část dokumentace (stavby)	60 000
Posudky a hodnocení životního prostředí	0,5 % z celkových přijatelných výdajů projektu

Následující tabulka, která vychází z údajů z výše uvedených tabulek, ukazuje přijatelný výdaj za položku pro tento projekt, maximálně možný přijatelný výdaj za položku daný pravidly a výši dotace.

(v Kč bez DPH)

Položka	Přijatelný výdaj za položku	Max. přijatelný výdaj	Dotace
Projekt OP	30 000	20 000	10 000
Marketingová studie	20 000	20 000	10 000
Technická dokumentace	150 000	60 000	30 000
EIA	50 000	34 100	17 050
Rekonstrukce kravína	2 107 500	4 172 000	1 053 750
Stavba dojírny	1 900 000	870 000	435 000
Technologie větrání	190 000	298 000	95 000
Technologie úklidu chl. mrvy	376 100	596 000	188 050
Technologie ostatní	997 700	745 000	372 500
Technologie dojení	1 000 200	1 320 000	500 100
Celkem	X	X	2 711 450

8.6 EKONOMICKÉ A FINANČNÍ VYHODNOCENÍ INVESTIC

Finanční plán, který obsahuje:

: rozvahu s plánem jednotlivých položek na 12 let do budoucna,

: výkaz zisků a ztrát s plánem jednotlivých položek na 12 let do budoucna,

: plánovaný cash flow podniku s výhledem na 12 let do budoucna a

: plánovaný cash flow investic s výhledem na 12 let do budoucna,

se vyplňuje do připravených formulářů, které jsou pak součástí příloh.

Pro tento projekt nebyl finanční plán vypracován, neboť zemědělské družstvo si tyto informace nepřálo zveřejňovat.

8.7 SWOT ANALÝZA

8.7.1 SWOT analýza podniku

Silné stránky	Stabilní postavení v regionu
	Historie výroby v regionu
	Silná zaměstnanecká základna
	Rozmanitost produkce
	Vysoká produktivita práce
	Blízkost zpracovatelského průmyslu
Slabé stránky	Morálně i fyzicky zastarávající technologické a technické vybavení
	Menší zkušenosti s marketingem zemědělské výroby
	Špatné skladování chlévské mrvy
	Nízká úroveň příjmů v zemědělství
	Závislost produkce na přírodních podmínkách (počasí)
Příležitosti	Užší specializace produkce
	Využívání nových technologií
	Vysoká užitkovost mléčných plemen
	Smluvní zajištění nových odběratelů (masokombinát Krahulčí)
Ohrožení	Globální zdravotní problémy zvířat
	Přírodní podmínky (záplavy, eroze půdy, sucha)
	Výrobní kvóty
	Odchod obyvatel z venkova do měst a stárnutí populace
	Špatná platební morálka odběratelů
	Ekonomický vývoj odvětví

8.7.2 SWOT analýza projektu

Silné stránky	Splnění welfare zvířat
	Nerušení denního biorytmu zvířat
	Zlepšení skladování chlévské mrvy
	Moderní technologie - zvýšení produktivity práce
	Využití již zastavěného pozemku
	Blízkost jatek a zpracovatelského průmyslu mléka
Slabé stránky	Nutnost financovat projekt z bankovního úvěru
	Snížení počtu pracovních míst v kravíně o 1
	Nutnost dočasného přesunu dobytka
Příležitosti	Zvýšení konkurenceschopnosti podniku vlivem moderních technologií
	Možnost rozšíření chovu
	Možnost výstavby souvisejících užitkových budov v budoucnu
Ohrožení	Nekvalitně provedené stavební a montážní práce
	Nekvalitní dodávky technologií a materiálů
	Špatná platební morálka odběratelů v době splácení úvěru
	Neschválení dotace z OP Zemědělství

8.8 DALŠÍ PROJEKTY

8.8.1 Realizované projekty

Družstvo v uplynulých třech letech nerealizovalo žádné stavební projekty. Investice, které byly vynaloženy, směřovaly do obnovy technického zázemí v podobě nákupů nových strojů především do oblasti rostlinné výroby.

8.8.2 Plánované projekty

Družstvo plánuje do budoucna vystavět vedle kravína také teletník a provést rekonstrukci vepřína. Tyto projekty budou realizovány na základě finanční situace družstva a s jejich realizací se počítá nejpozději do 10ti let od ukončení tohoto projektu.

8.9 PŘÍLOHY PROJEKTU

- technická dokumentace (stavební projekt, zjednodušená marketingová studie, posouzení vlivu na životní prostředí EIA);
- dokumentace výběrového řízení;
- výpis z obchodní rejstříku ne starší než 3 měsíce;
- výpis z rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce u všech členů představenstva;
- rozvaha + výkaz zisku a ztráty + cash flow + daňové přiznání za poslední 3 účetně uzavřené roky;
- rozvaha + výkaz zisku a ztráty + cash flow s výhledem na 12 let do budoucna;
- čestné prohlášení že projekt neporušuje omezení a restrikce dané EU;
- potvrzení krajské veterinární správy a státní rostlinářské správy ne starší než 3 měsíce, že žadatel splňuje minimální standardy;
- potvrzení Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského ne starší než 3 měsíce, že žadatel splňuje minimální standardy;
- doklady prokazující splnění odpovídající pracovní kvalifikace;
- doklad o zřízení (vedení) běžného účtu;
- doklad o vlastnictví pozemku a nemovitosti (výpis z katastru nemovitostí ne starší než 3 měsíce);
- kopie katastrální mapy s vyznačením místa realizace projektu;
- stavební povolení;
- seznam příloh s uvedením počtu stran;
- nepovinné přílohy – prokázání příjmů ze zemědělské prvovýroby; čestné prohlášení, že žadatel zahájil činnost nejpozději 5 let před podáním žádosti; potvrzení účasti v profesní organizaci, že žadatel je členem min. 2 roky.

LOGICKÝ RÁMEC PROJEKTU

Opatření: 1.1 Investice do zemědělského majetku/ zemědělských podniků		Podopatření: 1.1.1 Investice do zemědělského majetku a podpora mladým začínajícím zemědělcům	
Název projektu: Rekonstrukce kravína z vázaného na volné ustájení		Celkové náklady projektu: 8 358 070 Kč	Celkové přijatelná náklady projektu: 6 821 500 Kč
Strom cílů	Objektivně ověřitelné údaje	Zdroje objektivně ověřitelných údajů	Předpoklady/rizika
Hlavní cíl Přestavba hospodářské budovy - kravína z vázaného na volné boxové ustájení	fotografická dokumentace před a po realizaci	fotografické záznamy podniku	X
	výsledky hodnotící zprávy monitoringu	monitoring EU	
Účel zlepšení welfare hospodářských zvířat	životní prostor dobytka	statistika podniku	zainteresanost zaměstnanců podniku na realizaci projektu
	životní podmínky dobytka		
úspora variabilních nákladů, ochrana ŽP	zdravotní stav dobytka	veterinární vyšetření	zájem veřejnosti o přestavbu
	půdní rozbory	rozbory z geodesie	
	variabilní nákl. chovu	účetnictví družstva	
Výstupy rekonstrukce budovy	kolaudační rozhodnutí	stavební úřad	kolaudační rozhodnutí
	stavební povolení	stavební úřad	
vznik funkčních prostor pro jednotlivé aktivity dobytka	velikost jednotlivých sekcí	záznamy podniku, stavební dokumentace	vybavení stavby technologickým zařízením
	normy EU o velikosti životního prostoru zvířat	normy EU	
splnění norem welfare	počet dobytka na plochu	evidence dobytka	dodržení časového harmonogramu
izolace objektu	půdní rozbory	rozbory z geodesie	
Aktivity výběrové řízení sestavení rozpočtu zpracování dokumentace podání projektu přestěhování dobytka stavební úpravy budovy stavební práce na budově stavba dojírny dodání a montáž technologií pravidelné kontroly předání stavby zkušební provoz plný provoz	rozpočet a stavební povolení, EIA, marketingová studie	vypracování potřebné dokumentace (projekt OP, stavební projekt, EIA, market. studie) 10/2005-1/2006	vydání rozhodnutí o stavebním povolení
	platby dodavatelům	přestěhování dobytka a demolice části stavby 2-3/2006	výběr dodavatelů
	nabídky stavebních a dodavatelských firem; kvalita stavebních prací a technolog. zařízení	stavební práce kravína, dojírny a soc. zařízení 3-8/2006	kvalita dodaného materiálu
	výsledky hodnotící zprávy	montáž technologií 7-9/2006	kvalita provedených prací
		dokončující práce a předání kravína 9/2006	získání dotace z OP zemědělství
zkušební provoz 10/2006			
X	X	X	splnění podmínek OP vyhlášení výzvy OP schválení členy podniku dostatek vlastních zdrojů

9 ZÁVĚR

V diplomové práci jsem se věnovala rozboru podpor Evropské unie zaměřených do oblasti zemědělství, zejména horizontálním opatřením dotační politiky EU, a na základě zhodnocení čerpání dosavadních dotací ve vybraném zemědělském podniku jsem nastínila evropskou dotační politiku podniku v roce 2006. Hlavní důraz jsem kladla na možnost získání dotace v rámci operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství.

Dotace, které Evropská unie poskytuje zemědělství, jsou součástí společné zemědělské politiky, jejíž kořeny sahají k samým počátkům tohoto integračního seskupení. Jde o jednu ze společných politik Evropské unie, která svými opatřeními pečuje o společný trh se zemědělskými komoditami. V souvislosti s vývojem Evropské unie a vývojem samotného zemědělství, docházelo také k vývoji společné zemědělské politiky, která prošla několika reformami, které spočívaly především ve snížení intervenčních cen, posílení ekologického zemědělství, zavedení vyrovnávacích plateb, zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství v rámci národního hospodářství, zajištění slušné životní úrovně farmářů, kvality a zdravotní nezávadnosti potravin, řešení příčin poškozování životního prostředí a upřednostnění aktivit zaměřujících se na ochranu životního prostředí a rozvoj venkova ve spojení s rozvojem zemědělství.

Česká republika mohla před vstupem do Evropské unie využít v rámci přípravných fází program SAPARD. Dnes zemědělcům Evropská unie nabízí řadu dotačních titulů. Patří mezi ně tituly realizované v rámci horizontálního opatření, kam spadají SAPS, HDPR a OP RVMZ (a dále jsou to opatření financovaná z rozpočtu ČR - doplňková platba TOP-UP a národní podpory) a dále podpory v rámci tržního opatření společné zemědělské politiky, což jsou cenové systémy, vývozní a dovozní licence a subvence.

SAPS nebo-li jednotná platba na plochu je zemědělcům poskytována dle velikosti obhospodařované půdy, za předpokladu splnění minimálních podmínek, které jsou přípravou na cross-compliance. Jedná se o jednoduše dostupnou formu dotace, neboť je podmíněna pouze včasným předložením žádosti. V roce 2009 bude tato jednotná platba na plochu nahrazena jednotnou platbou na farmu (SPS),

kdy výše dotace nebude vycházet z rozlohy obhospodařované půdy, ale bude stanovena paušální částkou na farmu.

Dalším dotačním titulem EU je HRDP (horizontální plán rozvoje venkova), jehož opatření v sobě zahrnují podporu zemědělství spojenou s posílením postavení mimoprodukční funkce zemědělství. Tato opatření financuje z 80% EU a 20 % pokrývá ČR. Patří sem tituly jako je LFA, agroenvironmentální opatření, předčasné ukončení zemědělské činnosti, lesnictví a zakládání skupin výrobců. Jejich cílem je podpořit zemědělskou produkci i v místech s méně příznivými výrobními podmínkami, dále zemědělskou produkci mající pozitivní vliv na životní prostředí a podpořit udržitelný rozvoj zemědělství.

Operační program Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství je rozdělen na stanovené priority, opatření, podopatření a aktivity. Každá aktivita má definované specifické podmínky, které musí žadatel splnit. Čerpání finančních prostředků je podmíněno schválením předloženého projektu, který zachycuje veškeré náležitosti plánované činnosti. Tyto projekty se předkládají v rámci jednotlivých výzev MZe a v případě schválení žádosti (projektu) je částka dotace vyplacena až po ukončení realizace projektu, tzn. že žadatel je povinen si počáteční finanční pokrytí činnosti zajistit sám.

Od 1. 1. 2007 pak vstoupí v platnost nový strukturální fond s názvem Evropský zemědělský fond rozvoje venkova (EAFRD), který v sobě bude zahrnovat opatření v rámci dnešního HRDP a Operačního programu RVMZ.

Na základě rozboru podpor EU, které podnik čerpal ve dvou předchozích letech, doporučuji i dále pokračovat v čerpání dotací SAPS (pro rok 2006 se jedná o plochu 1640 ha) a LFA (pro rok 2006 jde o plochu 251 ha v oblasti O^A a 280 ha v oblasti H^A). Z agroenvironmentálních opatření bych ještě zhruba před rokem podniku doporučila využít dotační titul Zatravňování orné půdy, ovšem od začátku tohoto roku, kdy několik členů vypovědělo své členství a tím zemědělské družstvo přišlo o 309 ha půdy, se tento dotační titul nejeví jako perspektivní.

Dále podniku doporučuji využít k modernizaci technického a technologického zařízení finanční prostředky Operačního programu RVMZ. Konkrétně se jedná o rekonstrukci kravína na volné ustájení, jejíž celková hodnota činí 8 358 070 Kč včetně DPH. Cílem projektu je modernizací technologie a

techniky dosáhnout splnění norem welfare, hygieny a životní pohody zvířat, jejichž výsledkem bude zlepšení kvality mléka, snížení výrobních nákladů a zlepšení pracovních podmínek. Realizace rekonstrukce stávající stáje K 150 pro 149 ks dojnic byla naplánována na rok 2006, s ohledem na vypsání příslušné výzvy MZe pro předložení projektu. Stáj bude rozdělena na 3 sekce s volným ustájením dojnic, porodnu a vestavěnou tandemovou dojírnu ATD 2x3 s dojící technologií AUD 2000 doplněnou o manuální identifikační systém. Ve výběrovém řízení zvítězily firmy Agromont, a. s., Vimperk a Agromilk, a. s., Pelhřimov (dodavatelé technologií) a stavební firma Agos, a. s., Pelhřimov.

Rozpočet projektu je 7 553 000 Kč + DPH (805 070 Kč) a jeho finanční krytí bude zajištěno z interních zdrojů podniku částkou 1 200 000 Kč a dále z úvěru v celkové výši 7 158 070 Kč. Zemědělské družstvo, které se nachází v LFA oblasti využije možnost zvýšení žádané podpory o 10 % a předložený projekt počítá s dotací ve výši 50 % z přijatelných výdajů projektu. V případě schválení celé částky žádosti obdrží zemědělské družstvo dotaci ve výši 2 711 450 Kč, kterou použije na splácení úvěru. S plným provozem ve zrekonstruované stáji se počítá od ledna 2007.

10 POUŽITÁ LITERATURA

BEČVÁŘOVÁ, V., DOUCHA, T., KRAUS, J.: K nové koncepci evropské agrární politiky, Akademie zemědělských věd, Praha 1992, 1. vydání, 109 stran, ISBN 80-7002-029-6.

BEČVÁŘOVÁ, V.: Zemědělská politika ČR a společná zemědělská politika EU, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Brno 1996, 1. vydání, 116 stran, ISBN 80-7157-514-3.

BEČVÁŘOVÁ, V.: Zemědělská politika, Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, Brno 2001, 2. vydání, 116 stran, ISBN 80-7157-514-3.

BERNARD, COLLI: Ekonomický a finanční slovník, Práca, Bratislava 1992, 1. vydání.

BÍLEK, M. a kol.: Welfare ve stájích pro skot, Ústav zemědělských a potravinářských informací, Praha 2002, 1. vydání, 32 stran, ISBN 80-7271-112-1

HRABÁNKOVÁ, M.: Strukturální fondy, Institut výchovy a vzdělání Ministerstva zemědělství ČR, Praha 1999, 1. vydání, 52 stran, ISBN 80-7105-182-9.

JANDA, K. a kol.: České zemědělství a Evropská unie, Institut výchovy a vzdělání Ministerstva zemědělství ČR, Praha 1998, 1. vydání, 32 stran, ISBN 80-7105-163-2.

Kolektiv: Naučný slovník zemědělský, Ústav vědeckotechnických informací pro zemědělství, Praha 1984, 72 stran.

KÖNIG, P., LACINA, L. a kol.: Rozpočet a politiky Evropské unie, C. H. Beck, Praha 2004, 1. vydání, 374 stran, ISBN 80-7179-846-0.

MASOPUST, Z.: EU Agenda 2000, Ministerstvo zahraničních věcí, Praha 1999, ISBN 80-85864-70-3.

MIKEŠTÍK, A., VOŠÁHLÍK, J.: Malá encyklopedie Evropské Unie, Ústav mezinárodních vztahů, Praha 1997, 256 stran, ISBN 80-85864-34-7.

MÍCHAL, I., KOPECKÁ, V.: Zemědělství, ochrana biodiverzity a regionální rozvoj v České republice, České koordinační středisko IUCN, Praha 1996, 1. vydání, 56 stran.

NETRDA, P.: Zemědělský výkladový euro slovníček, Ing. Savov František, Praha 2001, 1. vydání, 70 stran.

SAMUELSON, P., A., NORDHAUS, W., D.: Economics, McGraw-Hill, New York 1992, 784 stran, ISBN 0-07-054879-X.

SVATOŠ, M.: Ekonomika agrárního sektoru, Česká zemědělská univerzita Provozně ekonomická fakulta, Credit, Praha 2002, 120 stran.

ŠÍVROVÁ, E.: Zemědělská ekonomika a politika ve vztahu k životnímu prostředí, Ústav vědeckotechnických informací pro zemědělství, Praha 1991, 1. vydání, 52 stran, ISSN 0862-23562.

VILAMOVÁ, Š.: Jak získat finanční zdroje Evropské unie, Grada publishing, Praha 2004, 1. vydání, 196 stran, ISBN 80-247-0828-0.

WAWROSTZ, P., SLOVÁČKOVÁ, P.: Průvodce podnikatele právem EU, Rada vlády ČR pro sociální a ekonomickou strategii, Praha 2002, 1. vydání, 134 stran, ISBN 80-238-8700-9.

Pravidla pro žadatele o finanční pomoc z Operačního programu Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství, Opatření 1.1 Investice do zemědělského

majetku/zemědělských podniků, Ministerstvo zemědělství ČR, říjen 2005, 3. aktualizované vydání, Praha 1, 119 stran, ISBN 80-7084-464-7.

Časopisy

KRÁLOVÁ, T.: Dotace pro malé i velké sedláky, časopis Zemědělec 51/2003, strana 4 - 5.

KRÁLOVÁ, T.: Novinky u podpor v roce 2005, časopis Zemědělec 49/2004, strana 5.

KRÁLOVÁ, T.: SZIF - Příručka pro žadatele, časopis Zemědělec 18/2005, strana 19 - 20.

Legislativa

Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Nařízení vlády č. 144/2005, o stanovení některých podmínek poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro kalendářní roky 2005 a 2006.

Nařízení vlády č. 510/2005 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními, v pozdějším znění nařízení vlády č. 121/2005 Sb.

Nařízení vlády č. 515/2005 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství, spočívajících v ochraně složek životního prostředí, v pozdějším znění nařízení vlády č. 119/2005 Sb.

Nařízení Rady (ES) č. 1257/1999 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského orientačního a záručního fondu.

Nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 o obecných ustaveních o strukturálních fondech.

Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu rozvoje venkova.

Internetové stránky

www.agris.cz

www.agroweb.cz

www.csu.cz

www.euractiv.cz

www.euroskop.cz

www.evropska-unie.cz

www.mze.cz

www.szif.cz

11 ANNOTATION

This graduation theses is about possibilities to obtain grant with the aid of the European Union for selected agricultural business. The European Union came into existence 25. March 1957 under Roman contract and Common Agricultural Policy was serious part during next conversation, because the agriculture is very important element of our life.

The paper is concentrated on the analysis of the subventions for agriculture. It is possible to declare that the grant policy of the European Union and Ministry of Agriculture of CR has supported the agricultural production in well-favourable areas while the non-productive functions have been supported mainly in less-favourable areas.

Farmers receive subventions from:

the European Union

- Single Area Payment Scheme
- Horizontal Rural Development Plan
- operational programme The Countryside Development and Multifunctional Agriculture

the Czech Republic

- Payment TOP-UP
- State aid (Ministry of Agriculture)
- Subsidy Guaranty and Forester Fund

This paper contains plan of reconstruction of cattle farm with grant from operational programme The Countryside Development and Multifunctional Agriculture.

12 SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A SCHÉMAT

Graf 1 Podíl zemědělské produkce na HDP

Schéma 1 Horizontální a tržní opatření SZP EU

Tabulka 1 Přehled dotace SAPS

Tabulka 2 Oblasti LFA

Tabulka 3 Kombinovatelnost dotací

Tabulka 4 Regionální odbory Státního zemědělského intervenčního fondu

Tabulka 5 Přehled podpor EU čerpaných zemědělským družstvem

Tabulka 6 Přepočítání jednotlivých kategorií hospodářských zvířat na velké dobytčí jednotky pro rok 2005

Tabulka 7 Rekapitulace výdajů zemědělské politiky ČR dle hlavních směrů podpor (v mil. Kč)

13 PŘÍLOHY

- Příloha 1 Použité zkratky
- Příloha 2 Přepočítání jednotlivých kategorií hospodářských zvířat na velké dobytčí jednotky pro rok 2005
- Příloha 3 Zásady správné zemědělské praxe
- Příloha 4 Rekapitulace výdajů zemědělské politiky ČR dle hlavních směrů podpor (v mil. Kč)
- Příloha 5 Rekonstrukce stávající stáje K 150 pro 149 ks dojnic